

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

**MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM**

**2012–2014**

**DIPLOMOVÁ PRÁCE**

**Adéla Zemánková**

**Euroregiony ČR a jejich význam pro Česko-slovenskou  
přeshraniční spolupráci**

Praha 2014

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Marie Hamplová

**JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE**

MASTER COMBINED PART TIME STUDIES

2012-2014

**DIPLOMA THESIS**

**Adéla Zemánková**

**The euroregions of Czech Republic and their  
importance for the Czech-Slovak border cooperation**

Prague 2014

The Diploma Thesis Work Supervisor: PhDr. Marie Hamplová

## **Prohlášení**

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 13.03.2014

*Adéla Zemánková* .....

## **Poděkování**

Chtěla bych poděkovat za pomoc a odborné rady při tvorbě této práce

PhDr. Marii Hamplové a Mgr. Lukáši Novotnému M.A., Dr.

## **Anotace**

Diplomová práce se zabývá česko-slovenskou přeshraniční spoluprací, která je uskutečňována prostřednictvím euroregionů. Euroregiony česko-slovenského pohraničí jsou popsány jako platformy přeshraniční spolupráce, která pomáhá odstraňovat bariéry mezi sousedícími regiony. V diplomové práci jsou sepsány teoretické poznatky o přeshraniční spolupráci euroregionů. Praktická část se zabývá konkrétními projekty přeshraniční spolupráce a možnostmi euroregionů v rozvoji v rámci cestovního ruchu.

## **Klíčová slova**

Cestovní ruch, euroregion, Euroregion Beskydy, Euroregion Bílé Karpaty, Euroregion Pomoraví, kohezní politika, pohraničí, přeshraniční spolupráce.

## **Annotation**

The diploma thesis is focused on czech-slovakian cross-border cooperation which is realized through microregions. Euroregions at czech-slovakian borders are described as platforms for cross-border cooperation which helps to remove barriers between neighboring regions. In the diploma thesis is written theoretical knowledge about cross-border cooperation in euroregions. The practical part of the thesis is dealing with specific projects of cross-border cooperation and possibilities of euroregion's development in frame of tourism.

## **Key words**

cohesive politics, cross-border cooperation, euroregion, Euroregion Beskydy, Euroregion Bílé Karpaty, Euroregion Pomoraví, structural fund, tourism.

## OBSAH

<b>ÚVOD.....</b>	<b>8</b>
<b>TEORETICKÁ ČÁST</b>	
<b>1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA .....</b>	<b>10</b>
1.1 Přeshraniční spolupráce.....	10
1.2 Subjekty přeshraniční spolupráce.....	11
1.3 Specifika česko-slovenského pohraničí.....	14
1.4 Euroregion.....	15
1.5 Euroregiony v České republice.....	18
<b>2 EUROREGIONY NA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICI .....</b>	<b>25</b>
2.1 Euroregion Pomoraví.....	25
2.2 Euroregion Beskydy .....	27
2.3 Euroregion Bílé-Biele Karpaty .....	29
2.4 Srovnání údajů o česko-slovenských euroregionech.....	32
<b>3 ČINNOST EUROREGIONŮ NA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICI .....</b>	<b>35</b>
3.1 Operační program přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013.....	35
3.2 Podpora sociokulturního rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce .....	36
3.3 Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí .....	42
<b>PRAKTICKÁ ČÁST</b>	
<b>4 ANALÝZA VÝZNAMU AKTIVIT V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU .....</b>	<b>44</b>
4.1 Potenciál cestovního ruchu na česko-slovenské hranici .....	44
4.2 SWOT analýza .....	47
4.3 Statistické údaje o projektech z oblasti cestovního ruchu .....	49
4.4. Projekty z hlediska druhů cestovního ruchu .....	55
<b>5 DOPORUČENÍ PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V OBLASTI ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICE .....</b>	<b>58</b>
5.1 Cestovní ruch na česko-slovenské hranici.....	58
5.2 Doporučení pro další rozvojové oblasti.....	61
5.3 Propagace cestovního ruchu v euroregionech.....	65
<b>ZÁVĚR.....</b>	<b>68</b>
<b>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ .....</b>	<b>70</b>
<b>SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK .....</b>	<b>82</b>
<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>83</b>

# ÚVOD

## **Cíl práce**

Problematiku přeshraniční spolupráce v oblasti česko-slovenského pohraničí jsem zvolila na základě její aktuálnosti a také proto, že z uvedené oblasti pocházím. Cílem diplomové práce je poukázat na česko-slovenské pohraničí a na přeshraniční aktivity euroregionů zaměřené na rozvoj dané oblasti. Důležitá je také otázka míry aktivity jednotlivých euroregionů v přeshraniční spolupráci. Oblast pohraničí má potenciál rozvoje cestovního ruchu a v praktické části budou zhodnoceny možnosti jejího využití a přínosy pro obyvatelstvo.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část pojednává o přeshraniční spolupráci v euroregionech České republiky, se zaměřením na euroregiony vytvářejí česko-slovenskou přeshraniční spolupráci. Konkrétně na euroregiony Pomoraví, Beskydy a Bílé Karpaty. V závěru teoretické části jsou představeny konkrétní přeshraniční projekty euroregionů.

Praktická část je zaměřena na možnosti rozvoje česko-slovenského pohraničí v rámci cestovního ruchu. V závěru jsou vytvořena doporučení pro rozvoj pohraničí na aktuální programové období a s ním spojeného čerpání finančních prostředků pro přeshraniční spolupráci.

## **Stav poznání**

Pro zpracování diplomové práce byly použity knižní zdroje zaměřené na oblast přeshraniční spolupráce a faktory které ji ovlivňují. Dále na regionální politiku a euroregiony v České republice. Jedná se o problematiku poměrně novou, a proto bylo nutné ve větší míře vycházet z internetových zdrojů. Jednalo se především o získání aktuálních údajů o euroregionech a přeshraničních aktivitách. Pro získání aktuálních dat a údajů o stavu přeshraniční spolupráce mezi Českou a Slovenskou republikou byly především používány internetové portály Českého statistického úřadu, Ministerstva pro Místní rozvoj České republiky, jednotlivých euroregionů a krajů, na jejichž území euroregiony fungují.

## **Struktura práce.**

První kapitola diplomové práce pojednává o přeshraniční spolupráci, jejím významu a subjektech, které ji vykonávají. Jsou zmíněna i specifika česko-slovenského pohraničí, jako ovlivňujícího faktoru při tvorbě přeshraničních vztahů. Závěr kapitoly je věnován euroregionům po celé hranici České republiky pro poukázání na důvody a cíle, které vedly k jejich založení.



Kapitola druhá je zaměřena na euroregiony Pomoraví, Beskydy a Bílé Karpaty ležící na česko-slovenské hranici. Je zde popsán jejich vznik, počáteční cíle, organizace a reálná činnost. V závěru kapitoly jsou zhodnoceny odlišnosti mezi euroregiony v jejich organizaci, aktivitách a fungování, které ovlivňují jejich činnost.

Třetí kapitola popisuje vybrané projekty přeshraniční spolupráce euroregionů se slovenskými partnery v oblasti cestovního ruchu a životního prostředí a jejich význam pro území. Kapitola je uvedena Operačním programem přeshraniční spolupráce Slovensko-Česká republika 2007-2013, neboť z finančních prostředků tohoto programu jsou uskutečňovány přeshraniční projekty euroregionů.

Praktická část práce začíná kapitolou čtvrtou. Jsou zde zhodnoceny možnosti cestovního ruchu příhraničních euroregionů, které jsou znázorněny SWOT analýzou. Dále je vyhodnocena míra aktivity přeshraniční spolupráce jednotlivých euroregionů. V závěru kapitoly jsou popsány zaměření aktivit euroregionů podle druhů cestovního ruchu.

Pátá a závěrečná kapitola je orientována na doporučení pro rozvoj cestovního ruchu pomocí programů přeshraniční spolupráce. V souvislosti s cestovním ruchem se doporučení pro rozvoj týkají oblastí životního prostředí, dopravní infrastruktury a přeshraniční spolupráce. Kapitola je zakončena všeobecným doporučením pro zviditelnění euroregionu.

# TEORETICKÁ ČÁST

## 1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

### 1.1 Přeshraniční spolupráce

Na evropském kontinentu se nachází velké množství hranic, které se utvářely v průběhu staletí mezi jednotlivými státy. Hranice byly a jsou uvářejeny, nejen přírodou, ale také mocensko-politickými boji. A právě politické hranice, které vznikly činností člověka, jsou umělým zásahem do života obyvatel příhraničních regionů. Hranice mají mnoho podob, existují hranice vnitrostátní, čehož jsou příkladem spolkové země, hranice státní, hranice vnitřní kde příkladem jsou státy Evropské unie, a vnější hranice což je celý obvod Evropské unie.<sup>1</sup>

Po obou stranách hranic jsou regiony, které jsou spojeny společnou historií. Příhraniční oblasti jsou méně zalidněné, hospodářsky podprůměrné a dopravně špatně dostupné.<sup>2</sup> Přeshraniční spolupráce je nástrojem pro upevnění vztahů mezi regiony oddělenými hranicemi, prostřednictvím ekonomiky, kultury, sociální oblasti, administrativy, techniky, apod. Přeshraniční spolupráce není běžně zakotvena v legislativách jednotlivých států. Proto jsou vytvářeny mezinárodní smlouvy a dohody mezi aktéry samotnými.<sup>3</sup>

Díky přeshraniční spolupráci je možno zmírňovat dopady hranic na obyvatele, žijících po obou stranách hranice. Přeshraniční spolupráce by měla zahrnovat zlepšení životních podmínek obyvatel, ale také pomáhat například v oblastech hospodářských, sociálních a kulturních. *„Při rozmanitosti problémů a šancí po obou stranách hranic v Evropě je přeshraniční spolupráce nepostradatelná. Pomáhá realizovat mezinárodně právní zásady v přeshraniční a regionální oblasti: Spoluprací veřejnoprávních instancí po úrovni států a různých skupin obyvatelstva podporuje daleko přes hranice státu mír, svobodu, jistotu a hájení lidských práv a také ochranu etnických a národních menšin. Hraniční regiony se tím stávají stavebními kameny a mosty při procesu evropského sjednocení, při soužití evropského obyvatelstva a menšin.“*<sup>4</sup>

<sup>1</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 75. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>2</sup> WOKOUN, R., Z. LUKÁŠ a J. KOUŘILOVÁ. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Ifec s.r.o., 2002, s.106. ISBN 80-864 12-18-0.

<sup>3</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 78. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>4</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 7. ISBN 987-80-86754-78-9.

Přeshraniční spolupráce podléhá neustálému vývoji, dříve se o dění v příhraničních oblastech rozhodovalo v centru daných zemí. Postupným oddělením pravomocí došlo k aktivnímu řešení pohraničních problémů v oblastech samotných. Vytváření euroregionů se stalo nedílnou součástí integračních procesů.

Pohraniční oblasti, ve kterých je přeshraniční spolupráce vytvářena jsou v České republice vnímány jako řidčeji osídlené periferie, s malými možnostmi ekonomického rozvoje. Tyto oblasti však mají potenciál rozvoje přeshraniční spolupráce. České pohraničí je specifické periferní polohou ve vztahu k centru. A po odsunu českých Němců po druhé světové válce je pohraniční území socio-kulturně nepospolitě.<sup>5</sup>

Typologie českého pohraničí podle sousedních států se vztahuje na pohraničí česko-saské, česko-bavorské, česko-rakouské, česko-slovenské a česko-polské. Česko-slovenská hranice je specifická svým novodobým vznikem, stabilním osídlením, a příbuzenskými vztahy mezi obyvatelstvem na obou stranách hranice. Velkou výhodou je také chybějící jazyková bariéra mezi státy.<sup>6</sup> Česko-polská hranice se potýká s problémy jazykovými, i když nejsou tak závažné jako na německé hranici a s neinformovaností obyvatelstva na obou stranách hranice. Omezením česko-polské hranice je absence významných dopravních tahů a vzdálenost pohraničních regionů od hospodářských center obou států. Vztahy v pohraničí s Německem a Rakouskem jsou složitější z hlediska poválečné historie a vysídlování německých obyvatel z pohraničí. Významným problémem je jazyková bariéra.<sup>7</sup>

## 1.2 Subjekty přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce je utvářena na území regionů, ve kterých obyvatelstvo spojuje dané území, historie, kulturní etnická a regionální identita. Regiony jsou tedy spojovány společnými faktory, což umožňuje spolupráci mezi nimi, bez vytváření umělých základů a společný rozvoj regionu je následně přirozeným procesem.<sup>8</sup>

---

<sup>5</sup> JEŘÁBEK, M. *Geografická analýza pohraničí České republiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999, s. 22. ISBN 80-85950-76-6.

<sup>6</sup> JEŘÁBEK, M. *Geografická analýza pohraničí České republiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999, s. 159. ISBN 80-85950-76-6.

<sup>7</sup> NEUSS, B., M. NIEDOBITEK, L. NOVOTNÝ, P. ROSŮLEK a kol. *Kooperační vztahy v nové Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Libri, 2013, s. 35. ISBN 978-80-7277-519-4.

<sup>8</sup> ZICH, F. *Regionální identita obyvatel v pohraničí. Sborník příspěvků z konference „Evropská, národní či regionální identita?“* 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2003, s.22. ISBN 80-7330-039-7.

Na regionální úrovni jsou uskutečňovány přeshraniční aktivity např. územních samosprávních celků, zájmových sdružení a euroregionů s cílem navázat „dobré sousedské vztahy“ se sousedními státy. Aktivity vzniklé v rámci přeshraniční spolupráce mohou mít charakter debat jakožto nezávazné formy výměny názorů, tak vytváření závazných dohod a vznik nových právnických osob.<sup>9</sup>

Aktéry regionálních zájmů jsou obce jako nižší samosprávné celky a kraje jako vyšší územně samosprávné celky. Obce mohou přeshraniční spolupráci vytvářet díky zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích. Podle uvedeného zákona, obec může hospodařit se svým majetkem a vystupovat jako právnická osoba. § 55 uvedeného zákona, dává obcím možnost spolupracovat s obcemi jiných států a stát se členy mezinárodních sdružení. Obce mohou vytvářet svazky s jinými obcemi a tyto svazky mohou také vytvářet přeshraniční spolupráci. Veškeré spolupráce probíhá na základě uzavřené smlouvy, kterou spolu přeshraniční partneři uzavírají.<sup>10</sup>

Krajské uspořádání v České republice je zřízeno na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. Podle požadavků Evropské komise byly v České republice vytvořeny územní statistické jednotky (dál jen NUTS), které jsou děleny podle počtu obyvatel do úrovně NUTS I, NUTS II a NUTS III. Kraje České republiky spadají do úrovně NUTS II. Toto členění bylo vytvořeno z důvodu přiblížení regionální politiky České republiky politice Evropské unie a usnadnění možnosti čerpat finanční prostředky ze Strukturálních fondů Evropské unie.<sup>11</sup>

Regionální spolupráci je možno členit na formu integrační a neintegrační. U integrační formy je snaha o dosažení cílů uskutečňována prostřednictvím nadnárodních uskupení. Do integrační formy spolupráce patří také euroregiony. Základem integrační spolupráce je dobrovolné propojení dvou periferních regionů do jednoho nadnárodního celku, tedy euroregionu. Neintegrační forma zdůrazňuje nezávislost aktérů spolupráce. Jde o meziregionální spolupráci a patří mezi tradiční vytváření regionálních vazeb. Příkladem jsou různá partnerství měst neboli town-twinning. Při town-twinningu dochází k přeshraniční spolupráci mezi jednotlivými městy, kdy spolupráce je vytvářena účelně pro dosažení dotačních prostředků.<sup>12</sup>

---

<sup>9</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 75 - 76. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>10</sup> Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), Dostupné z: ASPI.

<sup>11</sup> DOČKAL, V a kol. *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství. Případová studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 19-21. ISBN 80-210-4012-2.

<sup>12</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality.* 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 13. ISBN 80-210-3751-2.

Nejčastějšími formami přeshraniční spolupráce tedy jsou:

- „*euoregiony, což jsou nové právnické osoby, mnohoúčelové s rozsáhlými oprávněními,*
- *pracovní společenství, která jsou založena na pracovních dohodách s omezenými oprávněními,*
- *různé institucionální organizace, které mají nebo nemají právní formu, a které zahrnují celou škálu různě integrovaných struktur.*“<sup>13</sup>

Díky Strukturálním fondům Evropské unie je přeshraniční spolupráce financována. Financování přeshraniční spolupráce se v Česku významně váže k roku 1995, kdy byl Evropským parlamentem schválen vznik příhraničního programu CBC Phare (Phare Cross Border Cooperation Programme, dále jen CBC PHARE), který pomáhal kandidátským zemím usilujícím o vstup do Evropské unie, realizovat programy se sousedními státy, které již byly členy Evropské unie. V členských státech Evropské unie existovala iniciativa INTERREG. Iniciativa INTERREG podporovala spolupráci mezi aktéry různých členských států a byla svými podprogramy zaměřena na podporu přeshraničních vztahů. Program CBC PHARE tedy sloužil k posílení přeshraničních vztahů a spolupráci s regiony na vnější hranici Evropské unie. Připravoval kandidátské země na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a na následný přechod k iniciativě INTERREG.<sup>14</sup>

Přeshraniční spolupráce mezi Českou a Slovenskou republikou, na kterou se zaměřuje tato diplomová práce, se týká na české straně Jihomoravského, Zlínského a Moravskoslezského kraje. Na slovenské straně se jedná o kraje Trnavský, Trenčinský a Žilinský. Významným nástrojem česko-slovenské přeshraniční spolupráce podporující aktivity euroregionů je Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika. V minulém období 2007-2013 měl tři prioritní osy. „*Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničních regionů a spolupráce. Rozvoj dostupnosti příhraničního území a životního prostředí. Technická pomoc.*“<sup>15</sup> Do tohoto operačního programu spadají i mikroprojekty, které jsou ve většině euroregionů významným zdrojem financování menších projektů. Mikroprojekty se zaměřují na rozvoj přeshraničních vztahů, společné kulturní aktivity,

---

<sup>13</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 176. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>14</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 29-31. ISBN 80-210-3751-2.

<sup>15</sup> CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ. *Přeshraniční spolupráce ČR-SR.* [Online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/slovensko-cr/>

zlepšování infrastruktury se zaměřením na městskou a turistickou vybavenost v rámci přeshraniční spolupráce.<sup>16</sup>

### 1.3 Specifika česko-slovenského pohraničí

Česká republika, má nejsilnější vztahy se Slovenskou republikou, s kterou v nedávné historii tvořila jednotný stát. Po rozdělení těchto dvou států vznikla jedna z novějších hranic v Evropě. Výhodou česko-slovenského pohraničí je společná historie obou národů a absence jazykové bariéry. Z geografického a politického hlediska jsou však regiony na obou stranách hranice odtrženy od politického dění v centrech států.<sup>17</sup>

Znaky hranice mezi Českou a Slovenskou republikou:

- hranice je fixovaná územně, poloha hranice je neměnná, změnila se jen intenzita bariéry mezi státy;
- hranice je dobře propustná, přeshraniční kontakty podél hranice jsou vnímány pozitivně. Čemuž napomáhá jazyková i mentální blízkost obyvatelstva;
- hranice je efektivní, krátce po rozdělení federace se snížila intenzita kontaktů na nízkou úroveň. Vazby ekonomické, informační, dopravní se postupně minimalizovaly.<sup>18</sup>

Česko-slovenské pohraničí má venkovský charakter území. Příhraniční oblast je periferní. Tento stav umocnilo rozdělení Československa a byly tak roztrhány ekonomické a sociální vazby mezi obyvatelstvem.

Dlouhodobě dochází k snižování počtu obyvatelstva v pohraničí, hlavními faktory ovlivňující vysídlování pohraničí jsou nezaměstnanost, nízká občanská vybavenost, stárnutí obyvatelstva a změny v životním stylu. Vesnice s dobrou dostupností k městům tento trend nepociťují, jedná se například o města Brno a Zlín. Severní část území je průmyslově více rozvinutá. V jižní části území po obou stranách hranice je spíše zastoupeno drobné podnikání a služby.

---

<sup>16</sup> CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ. *Přeshraniční spolupráce ČR-SR*. [Online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/slovensko-cr/>

<sup>17</sup> NEUSS, B., NIEDOBITEK, M., NOVOTNÝ, L., ROSŮLEK, P a kol. *Kooperační vztahy v nové Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Libri, 2013 s. 35. ISBN978-80-7277-519-4.

<sup>18</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 57. ISBN 80-200-1051-3.

Tabulka 1: SWOT analýza česko-slovenského pohraničí

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vysoký přírodní a kulturní potenciál;</li> <li>• silná průmyslová základna;</li> <li>• dobrá demografická struktura obyvatelstva;</li> <li>• rozvoj ekologicky orientovaného zemědělství;</li> <li>• dostatek vzdělávacích zařízení.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• odlehlá dopravní poloha mimo významné tranzitní cesty;</li> <li>• vysoká zaměstnanost v primárním sektoru;</li> <li>• nízká intenzita soukromého podnikání;</li> <li>• vysoká míra nezaměstnanosti;</li> <li>• nízká úroveň sektoru služeb.</li> </ul>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> <li>• posílení tranzitní funkce;</li> <li>• rozvoj přeshraniční spolupráce;</li> <li>• rozvoj cestovního ruchu;</li> <li>• podpora nosných tradičních odvětví;</li> <li>• rozvoj venkova.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• izolace prostoru v důsledku špatné dopravní dostupnosti;</li> <li>• vysoká nezaměstnanost;</li> <li>• nepřipravenost podnikatelských zón;</li> <li>• nevyužití finančních prostředků z fondů Evropské unie.</li> </ul>

Zdroj: <sup>19</sup>

Silné stránky pohraničního území jsou v potenciálu cestovního ruchu, kultuře, životním prostředí a vzájemné blízkosti obyvatelstva na obou stranách hranice. Mezi hrozby v minulosti patřilo nevyužití nástrojů předvstupní pomoci. Aktuálně je hrozbou nevyužití Strukturálních fondů a nevyužití dotačních možností Operačního programu přeshraniční spolupráce určených pro Českou a Slovenskou republiku.

## 1.4 Euroregion

*„Euroregiony lze chápat jako demokraticky organizované instituce, zaměřené na přeshraniční spolupráci. Jsou základnou pro zpracování strategií, koncepcí a projektů a pro organizování a řešení aktivit přesahující státní hranice.“<sup>20</sup>* Euroregiony fungují na principu dobrovolnosti, územní jednotky daného regionu se mohou stát členy, ale také nemusejí. Jejich cílem je vytváření přeshraničních vztahů a zlepšování podmínek pro život obyvatel nejenom na svém území, ale také na druhé straně hranice. Euroregiony jsou vytvářeny na území, které je spojováno obdobnými přírodními podmínkami, sociální a ekonomickou stránkou a hlavně společnou historií daného

<sup>19</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 122. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>20</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 67. ISBN 987-80-86754-78-9.

území.<sup>21</sup> Takovýto přirozeně vytvořený a jednotný euroregion má pak větší šance na kvalitní fungování a získávání finančních prostředků z národních i Evropských zdrojů.

Euroregion plní funkce:

- „zprostředkování kontaktů a partnerství pro obyvatele, obce, spolky z příhraničních regionů,
- organizování společných kulturních, sportovních a jiných akcí,
- vzájemné poznávání sousedních regionů, výměna informací, organizování kurzů,
- navrhování, koordinace a realizace hranice překračujících projektů,
- hledání cest pro finanční zajištění akcí a projektů.“<sup>22</sup>

Euroregion je také základním aktérem integračního procesu. A pro jeho činnost je potřebná aktivní přeshraniční spolupráce. Přeshraniční spolupráci může vytvářet sám, ale může také pomáhat územním jednotkám ve svém okolí s navazováním přeshraničních vztahů a jejich koordinací. „*Jacques Delon charakterizoval přeshraniční spolupráci následovně: Nejedná se o Evropu regionů. Je to mnohem snazší a inovativnější: jedná se o manifestaci společných zájmů přesahující národní hranice a vyjádření touhy prolomit tyto bariéry, aby se život stal snadnějším.*“<sup>23</sup>

Podle intenzity přeshraniční spolupráce lze euroregiony dělit na euroregiony s vysokou intenzitou přeshraniční spolupráce, účelové euroregiony a ad hoc společenství. Přeshraniční struktury, které prohlubující integraci, se zaměřují na složitější projekty v oblastech životního prostředí, vzdělávání, socioekonomického plánování, apod. Tyto euroregiony se neustále vyvíjejí a jsou aktivní v budování přeshraničních vztahů.

Účelové euroregiony jsou přeshraniční struktury, které na rozdíl od regionů prohlubující integraci nemají zájem o budování a prohlubování přeshraničních vztahů. Pracují účelově na projektech zaměřených například na kulturu a cestovní ruch, vzdělávání obyvatelstva a méně již na složitějších projektech.

Ad hoc společenství, jsou orientována jednosektorově. „*Tyto struktury mohou nést označení euroregion, ale mimo souvislé území podél hranic nemají s euroregiony*

---

<sup>21</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 83. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>22</sup> JEŘÁBEK, M. *Geografická analýza pohraničí České republiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999, s. 160. ISBN 80-85950-76-6.

<sup>23</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 20. ISBN 80-210-3751-2.



*nic společného. Jejich aktivita je většinou spojena s konkrétní grantovou možností, po jejíž realizaci struktura existuje pouze formálně.*<sup>24</sup>

Všechny výše uvedené typy přeshraniční spolupráce či jejich kombinace je možno najít v činnosti euroregionů České republiky.

Přeshraniční spolupráci ovlivňují legislativní normy, v České republice mezinárodní spolupráci řeší příslušné zákony, převážně o obcích a krajích. Ve většině států však neexistuje legislativní zajištění mezinárodní spolupráce. Problematika přeshraniční spolupráce, byla na počátku řešena uzavíráním mezinárodních úmluv, které byly základem pro budoucí přeshraniční spolupráci mezi sousedícími státy.

Z hlediska mezinárodního práva se základními dokumenty staly Madridská úmluva a Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů. Metodickou pomoc euroregionům poskytuje Asociace evropských hraničních regionů.

**Madridská rámcová konvence o přeshraniční spolupráci.** *„Úmluva vstoupila v platnost 22. prosince 1981, pro Českou republiku dne 21. března 2000.“*<sup>25</sup> Přeshraniční spolupráce je zde specifikována jako *„souhrn všech administrativních, technických, ekonomických, sociálních a kulturních opatření, směřující k upevnění a rozvíjení sousedských vztahů mezi oblastmi po obou stranách hranice, obdobně jako k uzavření příslušných smluv k řešení problémů, které v těchto regionech existují, resp. Mohou vzniknout.“*<sup>26</sup> Stěžejními myšlenkami Madridské úmluvy jsou snahy o překonání historických jizev, odstranění překážek a nerovnováhy v ekonomice, sjednocení evropské politiky prostorového uspořádání, posílení spolupráce a účinnosti evropských institucí, rozvoj hraničních a přeshraničních regionů, rovnocenné postavení regionů a řešení otázek jednotnou legislativou.<sup>27</sup> Velkým přínosem této úmluvy je, že poskytuje možnost regionům uzavírat přeshraniční dohody o spolupráci. Madridská úmluva se stala vzorem při vzniku euroregionů v České republice.

**Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů.** Evropská charta byla přijata 20. listopadu 1995. V preambuli Evropské charty je kladen důraz na odstraňování rozdílů v příhraničních oblastech a hranice jsou označeny jako „jizvy dějin“. Podle Evropské charty přeshraniční spolupráce pomáhá zmírňovat nevýhody hranic a překonávat periferní polohu hraničních oblastí a zlepšení života místních

<sup>24</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obliček a hrana reality*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 17-18. ISBN 80-210-3751-2.

<sup>25</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 67. ISBN 987-80-86754-78-9.

<sup>26</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 78. ISBN 80-200-1051-3.

<sup>27</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 79. ISBN 80-200-1051-3.

obyvatel. Má svou činností zlepšovat všechny kulturní, sociální, hospodářské a infrastrukturní oblasti. Spolupráce je realizována pomocí mezinárodně právních zásad pro přeshraniční a regionální oblasti.<sup>28</sup>

**Asociace evropských a hraničních regionů.** Návrh na vznik Asociace evropských a hraničních regionů (Association of European Border Regions, dále jen AEBR) byl poprvé vznesen v roce 1965. AEBR vznikla v roce 1971 s deseti zakládajícími hraničními regiony. Dnes má 90 členů a zastupuje více než 200 příhraničních regionů v rámci Evropské unie. AEBR spolupracuje s Evropským parlamentem, Komisemi Evropské unie, Výborem regionů a spolupracuje s Hospodářskou a Sociální komisí. Organizace si klade za cíl podporu vzájemné spolupráce regionů v rámci Evropské unie, podporu a koordinaci jejich spolupráce. Svým členům pomáhá s výměnou zkušeností, informací, podporou při jednání s partnery, institucemi, státními orgány i nadnárodními institucemi.<sup>29</sup>

## 1.5 Euroregiony v České republice

Česká republika je vnitrozemským státem Evropy. Území státu je tvořeno oblastmi Čech, Moravy a Slezska. Počet obyvatel činí k 14.2.2014 podle údajů Českého statistického úřadu 10 513 834. Česko patří v rámci Evropské unie k středně velkým zemím.<sup>30</sup> Obvod České republiky je poměrně rozsáhlý a euroregiony dnes existují po celé délce státní hranice.

V současnosti díky členství v Evropské unii jednotlivé euroregiony od svých přeshraničních partnerů oddělují v podstatě jen přírodní hranice. „Česko-německá státní hranice měří po zaokrouhlení na celé kilometry celkem 811 km, česko-rakouská státní hranice 466 km, česko-polská státní hranice 796 km (téměř 11 500 hraničních znaků) a česko-slovenská státní hranice 252 km. Celková délka státní hranice České republiky je 2 325 km.“<sup>31</sup>

---

<sup>28</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 66-67. ISBN 987-80-86754-78-9.

<sup>29</sup> EUROREGION SILESIA. *Asociace evropských hraničních regionů*. [Online]. [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: [http://www.euroregion-silesia.cz/show\\_text.php?id=cinnost-ageg-aebr](http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-ageg-aebr)

<sup>30</sup> WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2007, s. 14. ISBN 978-80-245-1301-0.

<sup>31</sup> ŠMÍDA, Z. *Příručka pohraniční turistikou*. [online]. 26. 11. 2012 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.statnihranice.cz/prirucka.pdf>

Tabulka 2: Euroregiony v České republice

EUROREGION	DATUM VZNIKU	PARTNERSKÝ STÁT
NISA	21.12.1991	Polsko, Německo
LABE	24.06.1992	Německo
KRUŠNOHOŘÍ	18.12.1992	Německo
EGRENSIS	03.02.1993	Německo
ŠUMAVA	20.09.1993	Německo, Rakousko
GLACENSIS	05.12.1996	Polsko
PRADĚD	02.07.1997	Polsko
SILESIA	20.09.1998	Polsko
TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO	22.04.1998	Polsko
POMORAVÍ	23.06.1999	Rakousko, Slovensko
BESKYDY	09.06.2000	Slovensko, Polsko
BÍLÉ KARPATY	30.07.2000	Slovensko
SILVA NORTICA	28.05.2002	Rakousko

Zdroj: <sup>32</sup>

Výše uvedená tabulka znázorňuje všechny euroregiony v ČR, podle data jejich vzniku a jejich příhraničních partnerských států. První euroregion, který na území České republiky vznikl je Euroregion Nisa, posledním je Euroregion Silvia Nortica. Euroregiony nejdříve vznikaly na německé a polské hranici, až výrazně později započala spolupráce se Slovenskou republikou.

Přeshraniční spolupráce má nejdelší tradici mezi Českem a Německem. Mezi těmito státy spolupráce probíhala ještě před vznikem euroregionů. Euroregiony v České republice začaly vznikat v 90. letech minulého století. Euroregiony se slovenskou přeshraniční vazbou vznikly mezi posledními z českých euroregionů. Dnes existuje v České republice třináct euroregionů, které mají za partnerské země sousední státy podél státní hranice a to Německo, Polsko, Slovensko a Rakousko.<sup>33</sup>

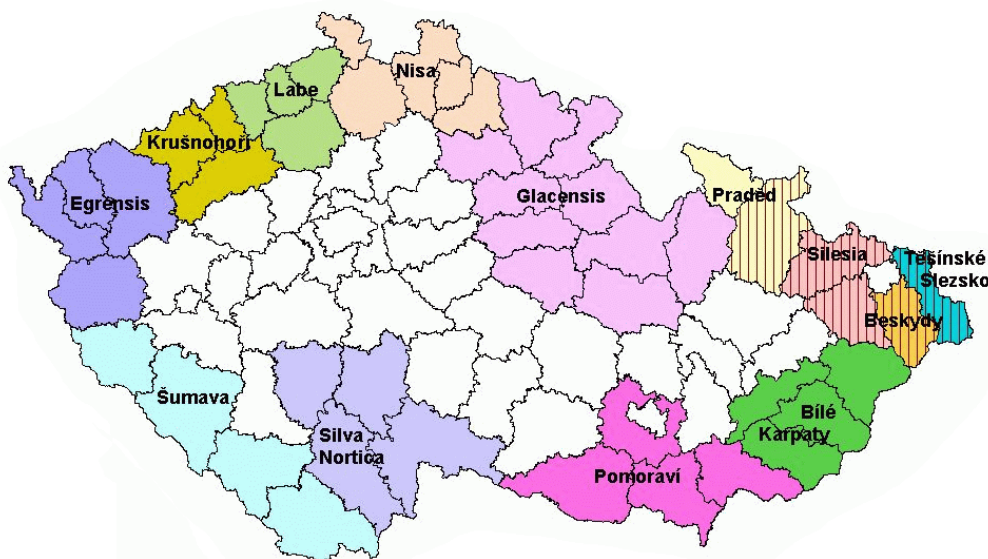
Kohezní politiku Evropské unie a s ní spojenou regionální politiku, jež umožňuje spolupráci euroregionů, zaštiťuje v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj. Mezi jeho aktivity spadá i dotační politika, čímž je Ministerstvo pro místní rozvoj stěžejním orgánem pro aktivity euroregionů v Česku.<sup>34</sup>

<sup>32</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Seznam euroregionů v příhraničních oblastech*. [online]. 23. 07. 2012 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/seznam\\_euroregionu\\_v\\_prihranicnich\\_oblastech\\_cr](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/seznam_euroregionu_v_prihranicnich_oblastech_cr)

<sup>33</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Euroregiony v České republice*. [online]. 13. 06. 2007 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2005dicniplan.nsf/p/1372-05>

<sup>34</sup> MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Programy a dotace*. [online]. [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Programy-a-dotace>

Obrázek 1: Mapa euroregionů České republiky



Zdroj:<sup>35</sup>

Na výše uvedené mapě jsou znázorněny euroregiony v České republice. Většina euroregionů svou rozlohou zasahuje do pohraniční oblasti, ale euroregiony Silva Nortica, Pomoraví a Glacensis zasahují svou rozlohou až do vnitrozemí státu. Z geografického hlediska je zajímavý euroregion Silesia jelikož svou rozlohou sahá od česko-polské hranice až k euroregionu Beskydy a spolu s ním izoluje euroregion Těšínské Slezsko od vnitrozemí Česka. Přímou spolupráci se Slovenskem má pouze Euroregion Bílé-Biele Karpaty a jeho hranice je se Slovenskem nejdelší.

Ve vztahu k česko-slovenské přeshraniční spolupráci je třeba zmínit i euroregiony na Slovensku. Slovenské euroregiony začaly oficiálně vznikat proti Česku o deset let později. První snahy započaly v roce 1993, jednalo se o Karpatský euroregion. Při vzniku slovenských euroregionů, bylo počítáno s jejich postupnou selekcí, tedy vznikem či sloučením nových euroregionů a zánikem euroregionů, které se neosvědčily.<sup>36</sup> Což je zajímavým jevem v oblasti budování partnerství mezi sousedními státy, kdy má přeshraniční spolupráce probíhat stabilně a v dlouhodobých horizontech. Přístup státu se na Slovensku od Česka liší. Významným rozdílem je státní finanční podpora na činnost euroregionů, která v České republice chybí. Vláda

<sup>35</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Euroregiony České republiky - mapa*. [online]. 14. 05. 2012 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://notes3.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/krajp/13-5120-04-xl>

<sup>36</sup> JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004, s. 182. ISBN 80-200-1051-3.

na Slovensku prioritně podporuje euroregiony v projektech přeshraniční spolupráce a v činnosti regionálního sdružení.<sup>37</sup>

Euroregiony s česko-slovenskou přeshraniční spoluprací jsou podrobně popsány v druhé kapitole. Níže uvedené euroregiony jsou seřazeny podle partnerských států. V této podkapitole jsou popsány euroregiony českého pohraničí mimo Slovensko. Euroregiony jsou popsány z důvodů jejich vzniku a budoucích cílů při založení euroregionů.

### **Euroregion Nisa**

Jedná se o euroregion na území České republiky, Polska a Spolkové republiky Německo, konkrétně se jedná o oblast Saska. *„Je první uznanou formou přeshraniční spolupráce ve střední a východní Evropě. Byl založen v roce 1991 a stal se průkopníkem spolupráce mezi regiony v pohraničí. Institucionálně je euroregion dobrovolným zájmovým sdružením měst a obcí.“*<sup>38</sup> Na české straně se euroregion nachází v Libereckém kraji a město Liberec je společným sídlem euroregionu pro všechny partnerské státy.

Euroregion Nisa byl založen pro podporu rozvoje příhraniční oblasti s cíly zaměřenými na podporu zlepšování životních podmínek, životního prostředí, podporu hospodářského růstu, ale také pro společnou pomoc při likvidaci přírodních katastrof, rozvoje turistiky, rozvoje kultury, apod.<sup>39</sup>

### **Euroregion Labe**

*„Euroregion Elbe/Labe se nachází v česko-německém pohraničí. Na české straně zaujímá část severo-západních Čech, na německé straně Saské Švýcarsko a části Horního Polabí a východních Krušných hor.“*<sup>40</sup> V České republice se euroregion rozkládá na území Ústeckého kraje a sídelním městem je Pirna ve Spolkové republice Německo. Sekretariát euroregionu sídlí v Ústí nad Labem.<sup>41</sup>

Cílem Euroregionu v době jeho založení bylo prohlubování vzájemné důvěry a podpora rozvoje přeshraniční spolupráce ve všech oblastech společenského života obyvatelstva. Na tomto území probíhalo stýkání českého a německého obyvatelstva

---

<sup>37</sup> EURACTIV. *Příspěvky na činnost euroregionů*. [online]. 22. 08. 2008 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/clanok/euroregiony-dostali-prispevky-na-cinnost>

<sup>38</sup> VEŘEJNÁ SPRÁVA. *Meziregionální spolupráce*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: [http://download/verejna-sprava/Meziregionalni\\_spoluprace.pdf](http://download/verejna-sprava/Meziregionalni_spoluprace.pdf)

<sup>39</sup> EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA. *Základní principy*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=65&L=1>

<sup>40</sup> EUROREGION-ELBE-LABE. *Region*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.euroregion-elbe-labe.eu/cz/region/>

<sup>41</sup> EUROREGION-ELBE-LABE. *O nás*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.euroregion-elbe-labe.eu/cz/o-nas/>

několik set let.<sup>42</sup> Tyto vztahy byly historicky násilně přerušeny a euroregion si dnes klade za cíl obnovu těchto přeshraničních vztahů.

### **Euroregion Krušnohoří**

Dohoda o založení euroregionu byla podepsána v Mostě dne 25.3.2005 mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo. Euroregion je dobrovolným regionálním zájmovým sdružením měst a obcí Ústeckého kraje, dále Chomutova, Loun, Mostu, Teplic a Litoměřic. Sídlním městem české strany sdružení je Most.

Při svém vzniku si euroregion klade za cíl vytvoření přátelských podmínek pro spolupracující orgány. Konkrétními cíli podle stanov sdružení byly ekologické akce zaměřené na obnovu krušnohorské přírody, propagaci území na obou stranách hranice, rozvoj infrastruktury, spolupráce ve zdravotnictví apod.<sup>43</sup>

### **Euroregion Egrensis**

Euroregion Egrensis byl založen 3.2.1992 jako zájmové sdružení právnických osob mezi tehdejší Spolkovou republikou Německo a Českou a Slovenskou federativní republikou, V České republice byl region založen na území Karlovarského a Plzeňského kraje. Sídlním městem v České republice jsou Karlovy Vary.<sup>44</sup>

*„Cílem euroregionu Egrensis je všestranně působit ve prospěch prohloubení a rozvíjení přátelských vztahů nejen v rámci západočeského regionu, ale také mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo. K naplnění tohoto cíle se sdružení zaměřuje především na iniciování a podporu všech forem spolupráce mezi městy, obcemi, institucemi a organizacemi v příhraničním regionu trojmezí Čech, Bavorska a Saska /Duryňska.“<sup>45</sup>*

### **Euroregion Šumava**

Euroregion Šumava vznikl roku 1993 v Českém Krumlově. Spolupráce probíhá mezi Českou republikou, Spolkovou republikou Německo a Rakouskem. Společnou osou euroregionu je pohoří Šumavy. Nachází se na území Jihočeského a Plzeňského kraje. Sídlním městem české strany jsou Klatovy.

---

<sup>42</sup> HOUŽNÍČKA, V., F. ZICH a M. JEŘÁBEK. *Reflexe sudetoněmecké otázky a postoje obyvatelstva českého pohraničí k Německu*. Ústí nad Labem: sociologický ústav AV ČR, 1997, s. 22. ISBN 80-85950-27-8.

<sup>43</sup> EUROREG. *Stanovy sdružení*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euroreg.cz/?content=page&id=1>

<sup>44</sup> EUREGIO-EGRENSIS. *Stanovy*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euregio-egrensis.cz/>

<sup>45</sup> VEŘEJNÁ SPRÁVA. *Meziregionální spolupráce*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: [http://download/verejna-sprava/Meziregionalni\\_spoluprace.pdf](http://download/verejna-sprava/Meziregionalni_spoluprace.pdf)

Cílem euroregionu byla kromě přeshraniční spolupráce s čerpáním dotačních prostředků, také výměna informací s partnerskými státy, reprezentace regionu a celkové zlepšení sousedských vztahů.<sup>46</sup>

### **Euroregion Glacensis**

Euroregion byl založen podpisem smlouvy o vytvoření česko-polského Euroregionu Glacensis 5.12.1996 v Hradci Králové. České sídlo sdružení je v Rychnově nad Kněžnou. Svou rozlohou se jedná o největší česko-polský euroregion. V České republice se region rozkládá na území Královéhradeckého kraje Pardubického kraje a Olomouckého kraje.

Hlavním cílem je podpora česko-polských vztahů, které pojí historie a rozloha území. Aktivita sdružení směřuje ke spolupráci v oblasti obchodu, zachování životního prostředí, společné odstraňování přírodních katastrof, vzájemná pomoc v sociální oblasti, školství, kultuře. Velkým cílem při založení euroregionu byla také výstavba infrastruktur přesahující státní hranice.<sup>47</sup>

### **Euroregion Praděd**

Dohodu o vytvoření Euroregionu Praděd podepsali zástupci polské a české strany v roce 1997. Česká část euroregionu se rozkládá na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Sídelním městem české strany je Vrbno pod Pradědem.

Zakladatelské cíle euroregionu byly, podpora územního rozvoje, ochrana životního prostředí, zlepšení mezilidských vztahů, prevence kriminality, turistické aktivity, sport a rekreace.<sup>48</sup>

### **Euroregion Silesia**

Euroregion Silesia je jedním z nejmladších česko-polských euroregionů, byl založen v roce 1998. Převážná část euroregionu se nachází na území Slezska, které tyto dva státy spojuje. V české části se region rozkládá na území Moravskoslezského kraje a Olomouckého kraje. Sídelním městem na české straně je město Opava.

Cílem euroregionu je řešení společných úkolů a prosazování společných cílů v rámci česko-polské spolupráce a zajištění rovnoměrného rozvoje příhraničního území. Konkrétně řešení dopravní infrastruktury, ochrany životního prostředí, podpora

---

<sup>46</sup> EUREGIO. *Euroregion Šumava*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euregio.cz/euregio/index.php?page=30&lang=cz&sm=1#>

<sup>47</sup> EURO-GLACENSIS. *O euroregionu*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

<sup>48</sup> EUROPRADĚD. *Vznik euroregionu Praděd*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.europraded.cz/index.php?show=uvodem>

rozvoje cestovního ruchu, spolupráce mezi školami, společná péče o kulturní dědictví, prezentace regionu apod.<sup>49</sup>

### **Euroregion Těšínské Slezsko**

Euroregion vznikl dne 22.4.1998 podpisem smlouvy mezi Regionálním sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně a Sdružení rozvoje a regionální spolupráce „Olza“ se sídlem v Těšíně. Česká část euroregionu se rozkládá na území Moravskoslezského kraje. Sekretariát české strany se nachází v Českém Těšíně.

Cíle euroregionu při jeho vzniku byly zaměřeny na výměnu zkušeností, péči o kulturní dědictví, spolupráci mezi školami a mládeží, vzájemná spolupráce horských služeb, řešení společných zájmů v dopravě a životním prostředí.<sup>50</sup>

### **Euroregion Silva Nortica**

Euroregion Silva Nortica byl založen 28.5.2002 mezi Českem a Rakouskem. V české části se region rozkládá na území Jihočeského kraje. Sekretariát euroregionu se nachází v Jindřichově Hradci. Cíli euroregionu v minulém období bylo čerpání finančních prostředků z Evropských fondů, výstavba partnerské sítě euroregionu, odstranění pomyslné hranice z vnímání obyvatel regionu, využití hospodářského potenciálu, zachování krajiny a hodnot venkova.<sup>51</sup>

---

<sup>49</sup> EUROREGION-SILESIA. *Smlouva o spolupráci*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: [http://www.euroregion-silesia.cz/show\\_text.php?id=euroregion-silesia-cz-ceska-cast-euroregionu-silesia](http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=euroregion-silesia-cz-ceska-cast-euroregionu-silesia)

<sup>50</sup> EUREGIO-TESCHINENSIS. *Zakládajíc dokumenty*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: <http://www.euregio-teschinensis.eu/euroregion-tesinske-slezsko/zakladni-dokumenty/>

<sup>51</sup> SILVANORTICA. *Základní informace o ERSN*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: <http://www.silvanortica.com/cs/section-1/zakladni-informace-o-ersn.htm?sub=2>



## 2 EUROREGIONY NA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICI

### 2.1 Euroregion Pomoraví

#### Vznik euroregionu

Celý název euroregionu je Euroregion Pomoraví-Weinviertel-Záhorie. Euroregion je tvořen třemi partnerskými státy, kterými jsou Česká republika, Rakousko a Slovenská republika. Dohoda o vytvoření příhraničního sdružení Euroregion Pomoraví byla uzavřena 26.6.1999 z iniciativy Regionálního sdružení Záhorie na straně Slovenské, Sdružení obcí a měst jižní Moravy na straně České a regionu Weinviertel na straně rakouské. Sídelními městy jsou města Skalica na Slovensku, Brno v Česku a Hollabrunn v Rakousku.<sup>52</sup>

Podměty pro založení euroregionu bylo vrácení stavu v pohraničí, obzvláště v česko-rakouském pohraničí do období mezi světovými válkami. Mezi českou a rakouskou stranou se při založení euroregionu jednalo o historickou motivaci k obnovení vazeb.<sup>53</sup> Zapojení slovenské strany hrálo až sekundární roli i když si jsou české a slovenské příhraniční regiony mnohem bližší.

Území české části euroregionu Pomoraví (dále jen EUPO) je nížinaté a dominují mu řeky Morava a Dyje, které z geografického hlediska spolu s předhůřím Bílých Karpat tvoří jediné dělící prvky mezi státy. Jihomoravský kraj je převážně rovinatý a zemědělsky využívaný. Slovenská část euroregionu se nachází v nejzápadnější části Slovenské republiky. Území mezi Českem a Slovenskem odděluje řeka Morava. V Rakousku jsou podmínky obdobné, v oblasti euroregionu se daří vinařství a půda je zde zemědělsky obhospodařována.<sup>54</sup>

#### Cíle euroregionu

V Dohodě o vytvoření příhraničního sdružení EUPO jsou stanoveny velmi obsáhlé cíle. Primárně se jedná o vytváření spolupráce mezi pohraničními regiony členských států sdružení a budování vzájemné důvěry mezi aktéry spolupráce. Jednalo

---

<sup>52</sup> SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Euroregion Pomoraví, Dohoda o založení*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/euroregion-pomoravi/>

<sup>53</sup> DOČKAL V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový oblaček a hrana reality*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 46-47. ISBN 80-210-3751-2.

<sup>54</sup> SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Euroregion Pomoraví, Dohoda o založení*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/euroregion-pomoravi/>

se o posílení spolupráce v oblastech kulturně-společenských, ekonomických a ekologických.<sup>55</sup>

Aktuální cíle EUPO jsou zaměřeny ve vztahu k programovému období 2007-2013 a nově k programovému období 2014-2020. Aktivity jsou zaměřeny na rozvoj komunikace mezi aktéry přeshraniční spolupráce, rozvoj dopravní infrastruktury, posílení regionální konkurenceschopnosti.<sup>56</sup>

### **Organizace euroregionu**

Orgány EUPO nejsou společné, pro českou část fungují orgány euroregionu prostřednictvím Sdružení obcí a měst Jižní Moravy. Jsou jimi Valná hromada, Správní rada a Dozorčí rada. Valná hromada je nejvyšším orgánem euroregionu, volí správní a dozorčí radu, rozhoduje o výši členských příspěvků a schází se nejméně jednou ročně. Správní rada je výkonným orgánem sdružení, schází se každá čtvrtletí a rozhoduje o přijetí nových členů. Je statutárním orgánem sdružení a jedná tedy jeho jménem. Dozorčí rada vykonává kontrolní funkci a má sedm členů. Na jednání Správní rady vysílá jednoho člena.<sup>57</sup>

EUPO má dle své zakládající dohody o vzniku právo nabývat vlastní majetek a svobodně s ním nakládat. Činnost je financována z členských příspěvků členů euroregionu, dotací a darů, příjmů z vlastní činnosti, vkladů účastníků a jiných příjmů, které nejsou v rozporu se zákonem. Každý člen euroregionu si pokrývá náklady na akce uskutečněné na svém území a hradí výdaje, které vznikají účastníkovi na tomto území. Euroregion nevyvíjí podnikatelskou činnost za účelem dosahování zisku. Hospodářská činnost je zaměřena na pokrytí provozních nákladů sdružení.<sup>58</sup>

### **Činnost euroregionu**

Většina aktivit euroregionu vychází z Fondu mikroprojektů v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce mezi Českem a Rakouskem. V době svého vzniku si EUPO kladl za cíl vytváření poradenských center k jednotlivým programům, organizování podnikatelských dnů a výstav, koordinaci rozvoje území pomocí dotačních prostředků, rozvoj venkovské turistiky, všestranná propagace euroregionu, apod. Činnost EUPO ovlivňuje situace, že aktuálně v euroregionu nedochází

---

<sup>55</sup> SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Euroregion Pomoraví, Dohoda o založení*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/euroregion-pomoravi/>

<sup>56</sup> EUROREGION POMORAVÍ. *Regionální strategie*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.euregio-weinviertel.eu/cz/regionalni-strategie.html>

<sup>7</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 40. ISBN 987-80-86754-78-9.

<sup>58</sup> SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Euroregion Pomoraví, Dohoda o založení*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/euroregion-pomoravi/>

k přeshraniční spolupráci mezi Českem a Slovenskem. V rámci euroregionu dochází k aktivní spolupráci mezi Rakouskem a Českem.<sup>59</sup>

### **Významné aktivity**

Z významných aktivit je možno pouze zmínit projekt česko-rakouské spolupráce. Zajímavým projektem česko-rakouské spolupráce je EUREGIO city.net. Cílem projektu bylo vybudování webových stránek, na kterých jsou představena významná města euroregionu. Na těchto stránkách jsou informace o městech a zajímavostech v nich, včetně informací pro turisty.<sup>60</sup> Projekt si kladl za cíl vytvořit síť měst, které si budou vzájemně pomáhat a prohlubovat přeshraniční spolupráci.

## **2.2 Euroregion Beskydy**

### **Vznik euroregionu**

První jednání o založení euroregionu mezi Českem, Polskem a Slovenskem započala v roce 1995. Impulsem pro vznik euroregionu bylo až rozšíření programu PHARE CBC na Českou a Slovenskou republiku v roce 1999. Euroregion Beskydy (dále jen ERB) se skládá ze tří regionálních sdružení, které se všechny nazývají Region Beskydy. Za každý partnerský stát funguje jedno sdružení a společně vytváří ERB. Euroregion vznikl 18.2.2000 v Polském Rajczy a rozkládá se na území Česka, Slovenska a Polska. Jedná se o první euroregion, který vznikl na území tří postkomunistických států. ERB chybí společná česko-polská hranice, což je podstatnou okolností pro jeho fungování. Euroregion svou rozlohou obepíná Euroregion Těšínské Slezsko, který má pouze česko-polské vztahy. V Česku euroregion svou rozlohou spadá do Zlínského a Moravskoslezského kraje.<sup>61</sup>

Euroregion spojuje pohoří Beskyd a rozkládá se v severovýchodní části České republiky, severozápadní části Slovenska a jižního Polska. Pohoří Beskyd tvoří přírodní hranice s Polskem a Slovenskem. Na území Beskyd je Chráněná krajinná oblast Beskydy s nejvyšším vrcholem, kterým je Lysá hora. Řeka Olše protéká jako přírodní hranice mezi českou a polskou hranicí.<sup>62</sup>

---

<sup>59</sup> EUROREGION POMORAVÍ. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: <http://www.euregio-weinviertel.eu/cz/projekty.html>

<sup>60</sup> EUREGIO. *O projektu EUREGIO*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.euregio-city.net/text/cs/uvodni-slovo.aspx>

<sup>61</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 77-78. ISBN 80-210-3751-2.

<sup>62</sup> LYSÁ HORA. *Beskydy*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.lysahora.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=51550>

## Cíle euroregionu

Cíle ERB při jeho založení byly obsáhlé. Hlavní činností podle stanov je rozvoj cestovního ruchu, tvorba propagačních materiálů a čerpání grantových možností. Další aktivity ERB jsou zaměřeny na rozvojové aktivity např. v hospodářství, obchodu, malém a středním podnikání, v dopravní infrastruktuře, zemědělství, turistice, ochraně životního prostředí, kultuře, sportu apod.<sup>63</sup>

Aktuálně se euroregion připravuje na čerpání finančních prostředků z programového období 2014-2020. Dále probíhají snahy o rekonstrukci a zbudování cyklostezek na česko-slovenském území.

## Organizace euroregionu

Zakládajícím dokumentem ERB je Smlouva o slovensko-polsko-české spolupráci ze dne 9.6.2000. Dalšími významnými dokumenty kromě smlouvy o založení euroregionu jsou stanovy euroregionu a jednací řád. Důležitou roli mají i jednotlivé mezinárodní úmluvy o přeshraniční spolupráci. Založení euroregionu bylo inspirováno myšlenkami Madridské úmluvy.<sup>64</sup>

Každý člen euroregionu má právo volit do orgánů sdružení. Orgány sdružení jsou Valné shromáždění, Představenstvo a Revizní komise. Valné shromáždění je nejvyšším orgánem společenství, který určuje hlavní směr euroregionu, kontroluje hospodaření a majetku, přijímá usnesení ve věcech předložených na projednání Představenstvem nebo Revizní komisí. Schvaluje změny stanov apod.

Představenstvo řídí práci euroregionu v období mezi Valnými shromážděními. Mezi činnosti Představenstva např. patří schvalování plánu činností a předběžného rozpočtu, předkládá zprávy o činnosti Valnému shromáždění a zastupuje sdružení navenek.

Revizní komise je kontrolním orgánem Sdružení, mezi hlavní činnosti patří kontrola stavu majetku a způsobu nakládání s ním, kontroluje usnesení Valného shromáždění, tyto revizní činnosti se vykonávají nejméně jednou ročně.<sup>65</sup>

Majetek euroregionu tvoří nehmotný majetek, hmotný majetek a fondy. Fondy jsou tvořeny členskými příspěvky, dotacemi, subvencemi a dary.<sup>66</sup>

---

<sup>63</sup> REGION BESKYDY. *Stanovy Regionu Beskydy*. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/stanovy-a-strategie>

<sup>64</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 80-81. ISBN 80-210-3751-2.

<sup>65</sup> REGION BESKYDY. *Stanovy Regionu Beskydy*. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/stanovy-a-strategie>

<sup>66</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 40. ISBN 987-80-86754-78-9.

## **Činnost euroregionu**

Činnost euroregionu vztahuje na projekty přeshraniční spolupráce mezi Českem Slovenskem a Polskem. Reálně jsou projekty uskutečňovány odděleně mezi českou a slovenskou částí a zvláště mezi českou a polskou částí. Projekty mezi českou a slovenskou stranou jsou uskutečňovány se zaměřením na propagaci euroregionu a rozvoj turistického ruchu. Pro financování je využíván Fond mikroprojektů. Projekty mezi českou s polskou stranou jsou zaměřeny na sport, kulturu a také na propagaci euroregionu. Všichni členové ERB propagují euroregion na výstavách a veletrzích cestovního ruchu.<sup>67</sup>

## **Významné aktivity**

Euroregion aktivně spolupracuje se slovenským partnerem na propagaci euroregionu v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce. ERB vydával díky zmíněnému operačnímu programu informační magazín o euroregionu, který byl distribuován v tištěné formě i zveřejňován na webových stránkách ERB. Magazín informoval o dění v euroregionu, ale propagoval kulturní akce a turismus. Pro podporu cykloturistiky v ERB byl vytvořen cykloturistický informační systém. Neboť cykloturistika je jednou z významných turistických aktivit v euroregionu. Již v roce 2006 byl realizován projekt CISE, projekt cykloturistického informačního systému Euroregionu Beskydy. Projekt byl zaměřen na tvorbu cyklomap s vyznačením cyklostezek a turistickými informacemi v obou státech euroregionu.<sup>68</sup>

## **2.3. Euroregion Bílé-Biele Karpaty**

### **Vznik euroregionu**

Euroregion Bílé-Biele Karpaty vznikl 30.7.2000 sdružením dvou právnických osob, Regionu Bílé Karpaty se sídlem ve Zlíně a Regionu Biele Karpaty se sídlem v Trenčíně. Jedná se o jediný euroregion s přímou česlo-slovenskou přeshraniční spoluprací v České republice. V české části se region rozkládá na území Zlínského kraje a na Slovensku spadá do kraje Trenčínského.<sup>69</sup> České i slovenské části euroregionu zasahují do oblasti Bílých Karpat a Beskyd. Krajina je většinou hornatá

<sup>67</sup> REGION BESKYDY. *Aktuality*. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz>

<sup>68</sup> REGION BESKYDY. *Projekt CISE*. [online]. [cit. 2013-11-05]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/pehled-realizovanych-projekt/5-cise-cykloturisticky-informani-system-euroregionu-beskydy>

<sup>69</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. O euroregionu. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/zalozenie-zdruzenia.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/zalozenie-zdruzenia.php)

s mnoha přírodními krásami a podstatná část obou území spadá pod chráněné krajinné oblasti např. CHKO Bílé Karpaty, CHKO Ponitrie a CHKO Beskydy. CHKO Bílé Karpaty patří mezi biosférické rezervace chráněné UNESCO.<sup>70</sup>

### **Cíle euroregionu**

Cíli euroregionu při jeho vzniku byl rozvoj euroregionu Bílé-Biele Karpaty (dále jen ER BBK) jako celku, tvorba společného týmu odborníků pro realizaci projektů. Spolupráce ER BBK při jednání se sdruženími, komisemi, úřady v obou zemích. Rozvíjení aktivit v oblastech sociálních, ekonomických, společenských a prezentaci euroregionu. Poradenská činnost, informovanost a programová pomoc členům euroregionu. Mezivládní spolupráce a partnerství s příhraničními regiony, propagace území a aktivit ER BBK.<sup>71</sup> Za hlavní priority při založení euroregionu si obě strany kladly dle zakládající dohody rozvoj území, zkvalitnění infrastruktury, ochranu životního prostředí a přírody, ekonomický a zemědělský rozvoj, aktivní řešení politiky nezaměstnanosti, vzdělávací činnosti, společné řešení situací při přírodních katastrofách apod.<sup>72</sup>

Po založení ER BBK si v letech 2001-2006 euroregion vybudoval vnitřní organizaci euroregionu, byly sestaveny pracovní týmy pro konkrétní prioritní osy v rámci přeshraniční spolupráce a vytvoření strategie pro období 2007–2013. Aktuálními cíly v rámci možnosti užívání dotační politiky je rozvoj přírodního potenciálu euroregionu, rozvoj lidského potenciálu a budování infrastruktury k rozvoji cestovního ruchu.<sup>73</sup>

### **Organizace euroregionu**

Orgány sdružení jsou Valné shromáždění, Správní rada a Dozorčí rada. Ve všech institucích jsou pozice děleny rovným dílem mezi oba zakládající partnery euroregionu. Tím neexistuje funkce předsedy euroregionu. A obě strany jednají za sebe v rovném poměru hlasů. Nejvyšším orgánem ER BBK je Valné shromáždění, jehož jsou členy oba zakládající subjekty. Volí a odvolává předsedu, místopředsedu, členy Správní a Dozorčí rady. Určuje výši členských příspěvků, rozpočet a plán činností euroregionu. Zasedání se koná nejméně jednou za rok. Funkční období je tři roky.

---

<sup>70</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Program udržitelného rozvoje*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_\\_backup\\_site/fileadmin/erbbk/strana\\_14-36.pdf](http://www.erbbk.sk/__backup_site/fileadmin/erbbk/strana_14-36.pdf)

<sup>71</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Rozvoj sdružení ER BBK*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/ciele-zdruzenia.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/ciele-zdruzenia.php)

<sup>72</sup> REGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Akce*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

<sup>73</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Program udržitelného rozvoje*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_\\_backup\\_site/fileadmin/erbbk/strana\\_3-13...pdf](http://www.erbbk.sk/__backup_site/fileadmin/erbbk/strana_3-13...pdf)

Správní rada se skládá z předsedy, místopředsedy a členů. Realizuje usnesení a úkoly valného shromáždění, schvaluje vnitřní normy. Jmenuje a odvolává ředitele sekretariátu a jmenuje zástupce euroregionu do mezinárodních institucí. Za každou zakládající stranu euroregionu vystupuje šest členů.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem celého euroregionu. Dohlíží na činnosti euroregionu a na dodržování usnesení valné hromady. Má čtyři členy zvolené valným shromážděním a má svého předsedu. Funkční období dozorčí rady je tři roky.<sup>74</sup>

Finanční prostředky euroregionu jsou získávány z členských příspěvků, dotací, darů, úroků z prostředků uložených na účtu a z jiných prostředků vzniklých z jeho činnosti.<sup>75</sup>

### **Činnost euroregionu**

ER BBK po svém vzniku založil pracovní skupiny, které připravují tematické oblasti spolupráce. Euroregion je členem asociace AEBR. Aktuálně se euroregion svou činností připravuje na období 2014-2020. Pro které jsou hlavními cíly rozvoj lidského potenciálu a podnikání, rozvoj životního prostředí a infrastruktury pro cestovní ruch. Euroregion se aktivně zabývá propagací euroregionu, vydává propagační materiály a účastní se veletrhů cestovního ruchu.<sup>76</sup>

### **Významné aktivity**

Mezi významné projekty ER BBK patří projekt Podpory sklářské tradice na území Euroregionu Bílé Karpaty. Projekt podporoval nejenom školy se sklářskou výukou, ale také pomáhal navázat podnikatelské aktivity po obou stranách hranice.<sup>77</sup>

Euroregion uskutečnil v roce 2011 projekt zaměřený na prohloubení přeshraniční spolupráce mezi českým a slovenským sdružením ER BBK s cíli vyhodnocení spolupráce, vydání propagační publikace. A také uskutečňování setkání členů euroregionu u „kulatého stolu“. Projekt se zaměřil na zlepšení propagace a úpravu marketingové strategie euroregionu.

Aktivity euroregionu jsou zaměřeny také na vzdělávání a rozvoj obyvatelstva. Příkladem je vzdělávací seminář o životním prostředí euroregionu, který má velký potenciál v ochraně životního prostředí. Jednalo se ekologické vzdělávání žáků

---

<sup>74</sup> NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007, s. 43. ISBN 987-80-86754-78-9.

<sup>75</sup> PORTÁL REGIONÁLNÍCH INFORMAČNÍCH SERVISŮ. *Euroregion Bílé Karpaty*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/turisticke-ris/beskydy-cz/beskydy-bez-hranic/euroregion-bile-karpaty/>

<sup>76</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Zpravodaj 2007*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf)

<sup>77</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Vitrum pro futurum*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/subory/2013-09-21/vpf\\_web.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/subory/2013-09-21/vpf_web.pdf)

základních škol. Jak je již zmíněno ER BBK má přírodní bohatství, které se snaží uchovat a proto se svou činností orientuje i na ochranu přírody.<sup>78</sup>

## 2.4. Srovnání údajů o česko-slovenských euroregionech

### Změny partnerství v euroregionech

Významnou změnu prodělal v posledních letech Euroregion Pomoraví. Slovenský partner Regionální sdružení Záhorie se v důsledku vnitřních rozporů zaniclo a již neexistuje. V rámci této změny se český a rakouský partner dohodli na vytváření aktivit a další spolupráci pouze na úrovni česko-rakouské.<sup>79</sup> Zánik slovenského partnera však nebrání členům Sdružení obcí a měst jižní Moravy, vytvářet samostatnou přeshraniční spolupráci mezi obcemi a městy.

### Právní subjektivita euroregionů

Euroregion Bílé-Biele Karpaty má jako jediný z euroregionů na česko-slovenské hranici právní subjektivitu. Sdružení bylo registrováno ve Slovenské republice a euroregion tak získal právní subjektivitu. Právní subjektivita je však uznatelná pouze na Slovensku.<sup>80</sup> Ostatní euroregiony s česko-slovenskou spoluprací fungují na principu, že každý partnerský stát sám za sebe vytvořil sdružení. Tato sdružení mezi sebou zpracují zakládací dohody, ve kterých stanoví podmínky pro vytvoření euroregionu. Vznikem euroregionu je jim pak umožněna oficiální přeshraniční spolupráce. Každá zakládající strana euroregionu je tedy zaregistrována sama za sebe ve svém státě. Euroregion Pomoraví je registrován jako Sdružení obcí a měst jižní Moravy, Euroregion Beskydy jako Region Beskydy a Euroregion Bílé-Biele Karpaty jako Region Bílé Karpaty.

### Členové euroregionů

Členy Euroregionu Pomoraví jsou města a obce, což vyplývá i z názvu sdružení. Členy jsou např. města Hodonín, Břeclav, Brno a obce Podivín, Velké Bílovice apod. Sdružení má šedesát sedm členů z celé Jižní Moravy.<sup>81</sup>

---

<sup>78</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Zpravodaj 2007*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf)

<sup>79</sup> DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 73. ISBN 80-210-3751-2.

<sup>80</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Zakládající smlouva*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_backup\\_site/fileadmin/erbbk/ZAKLAD.ZMLUVA\\_ERBBK.pdf](http://www.erbbk.sk/_backup_site/fileadmin/erbbk/ZAKLAD.ZMLUVA_ERBBK.pdf)

<sup>81</sup> SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Členové SOM JM*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/clenove/>



Euroregion Beskydy má ve své členské základně mimo sdružení měst a obcí, také zájmová sdružení a dobrovolné svazky obcí, např. Sdružení měst a obcí Slezská brána, Dobrovolný svazek obcí Olešná, Sdružení obcí povodí Stonávky, Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice, Zájmové sdružení Frýdlantsko-Beskydy, Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady, atd.<sup>82</sup>

Členy Euroregionu Bílé-Biele Karpaty jsou obce, města, ale na rozdíl od ostatních euroregionů také podnikatelské subjekty, univerzity a regionální sdružení např. Sdružení měst a obcí východní Moravy, Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí, Statutární město Zlín a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

### **Cíle při vzniku**

Všechny euroregiony si při svém vzniku kladly podle svých zakládajících dohod za prioritní cíle regionální rozvoj a územní plánování, ochranu životního prostředí, podporou podnikání, rozvoj hospodářství, zemědělství, kultury, školství, vzájemné pomoci při živelných pohromách, vzdělávací, informační a publikační činnost.<sup>83</sup> Během působení euroregionů se cíle společenstev postupně měnily. Aktuálně se orientují na cíle, které jsou prioritní pro programové období v daných letech z důvodu čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

### **Rozvojový potenciál euroregionů**

Všechny euroregiony mají potenciál rozvoje v přírodním bohatství svých regionů, cestovním ruchu a kultuře. Výhodou pro rozvoj euroregionů je společné území a historie. Euroregion Beskydy je omezen v tom, že postrádá společnou hranici s Polskem a tedy i společné území. Tato situace ovlivňuje vnitřní vztahy v celém euroregionu. Euroregion Beskydy je správcem Fondu mikroprojektů pro česko-polskou přeshraniční spolupráci. Aktivity euroregionu se převážně zaměřují na spolupráci česko-polskou.<sup>84</sup>

Euroregion Bílé-Biele Karpaty je správcem Fondu mikroprojektů pro přeshraniční spolupráci mezi Českem a Slovenskem, má tak největší předpoklad pro rozvoj přeshraniční spolupráce.

### **Financování euroregionů**

Euroregiony jsou financovány z členských příspěvků, jejichž výši si každý euroregion stanoví. Vlastní činností může vytvářet finanční prostředky pro svou činnost. Dále z darů, půjček a příspěvků od státních složek. Strukturální fondy

---

<sup>82</sup> REGION BESKYDY. *Obce a sdružení*. [online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/obce-a-sdruzeni-obci>

<sup>83</sup> REGION BÍLÉ KARPATY. *O nás*. [online]. [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz>

<sup>84</sup> <http://www.regionbeskydy.cz/fond-mikroprojekt-2007-2013>

Evropské unie poskytují dotační možnosti pro realizaci projektů euroregionu a částečné pokrytí nákladů na provoz.

### **Orgány euroregionů**

Orgány Euroregionu Pomoraví jsou ustanoveny pouze teoreticky, a tedy nevykonávají žádnou činnost. Fungování euroregionu zajišťuje svou organizací Sdružení obcí a měst jižní Moravy prostřednictvím Valné hromady, Správní rady a Dozorčí rady.<sup>85</sup>

V euroregionu Beskydy je neaktivnější Valné shromáždění, které se schází dvakrát ročně se všemi partnerskými státy. Představenstvo a Revizní komise mají kontrolní funkce. Všechny orgány Euroregion Bílé-Biele Karpaty se pravidelně schází a v každém orgánu jsou rovnoměrně zastoupeny české i slovenské strany.<sup>86</sup>

V níže uvedené tabulce jsou znázorněny orgány jednotlivých euroregionů dle zakládajících dokumentů. Pouze Euroregion Bílé-Biele Karpaty vytvořil funkční plánované orgány sdružení, které pravidelně fungují. Euroregion pravidelně využívá odborné komise pro sestavování strategických dokumentů.

---

<sup>85</sup> SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Orgány*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/organy/>

<sup>86</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Základní dokumenty*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=1&s=15>

### 3 ČINNOST EUROREGIONŮ NA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICI

#### 3.1 Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007-2013

Aktivty euroregionů na česko-slovenské hranici jsou odvíjeny od prioritních cílů Operačního programu Slovenská republika - Česká republika 2007-2013. Operační program přeshraniční spolupráce je vytvořen pro rozvoj přeshraničních vztahů na česko-slovenském pohraničí. Program poskytuje finanční podporu pro uskutečňování projektů v rámci přeshraniční spolupráce.<sup>87</sup> Evropský fond pro regionální rozvoj poskytl pro tento operační program 56,55 mil. EUR.<sup>88</sup> Žadatelé toho fondu musí pocházet z krajů, které leží na československé hranici. Program přeshraniční spolupráce má tři prioritní osy.

Osa I. Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce. Tento program je zaměřen na rozvoj česko-slovenského pohraničí v oblastech kulturního rozvoje, zachování tradic a přeshraniční turistiky. Dále podporuje rozvoj vzdělávání, trhu práce a zaměstnanosti, podnikatelské a inovační prostředí. Do prioritní osy spadá i rozvoj přeshraniční turistiky a Fond mikroprojektů. Prioritní osa je zaměřena na zlepšení vztahů mezi obyvateli na obou stranách hranice a na rozvoj cestovního ruchu.

Osa II. Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí. Tato prioritní osa podporuje programy zaměřené na rozvoj dopravní infrastruktury a s tím spojené dostupnosti pohraničí. Podpora příhraniční oblasti je zaměřena na zachování životního prostředí a rozvoj krajiny. Také na zlepšení informační a komunikační dostupnosti pohraničí.

Osa III. Technická pomoc. Prioritní osa technická pomoc je zaměřena na vytvoření zázemí projektu. Vytváří podporu řízení, agendu, implementace, kontrolu programu, jeho monitorování a propagaci.<sup>89</sup>

---

<sup>87</sup> MATES, P., R. WOKOUN a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001, s. 84. ISBN 80-7175-100-6

<sup>88</sup> MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Program přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Slovensko>

<sup>89</sup> ŠOUREK, V. *Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko-ČR*. Urbanismus a územní rozvoj ročník XIII – číslo 2/2010. Dostupné z: [http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-02/10\\_operacni%20slovensko.pdf](http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-02/10_operacni%20slovensko.pdf)

Prioritami programu přeshraniční spolupráce podle prioritních os je souhrnně podpora podnikání, rozvoj lidských zdrojů, podpora cestovního ruchu, životního prostředí, dopravy a dopravní dostupnosti.

V rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika-Česká republika 2007-2013 byl vytvořen Fond mikroprojektů. V tomto fondu je možné žádat o dotační prostředky na projekty podporující přeshraniční spolupráci od 3.000 EUR do 20.000 EUR. Správcem Fondu mikroprojektů pro českou stranu je Euroregion Bílé-Biele Karpaty. Správcem pro Slovensko je Trenčínský kraj. Euroregion Bílé-Biele Karpaty jako správce fondu vyhlašuje jednotlivé výzvy o finanční příspěvky. Žadatelé fondu mohou být např. obce, svazky obcí, neziskové organizace, školy a kraje.<sup>90</sup>

Fond mikroprojektů je vytvořen pro aktivity podporující spolupráci mezi Českem a Slovenskem v oblastech kulturní výměny, setkávání mládeže a přeshraničních sportovních aktivitách. Realizuje projekty v oblasti vzdělávání lidských zdrojů a podporuje přeshraniční pracovní možnosti. V rámci mikroprojektů je možné vytvářet analýzy a rozvojové studie k dané problematice v příhraniční oblasti. Fond se také vztahuje na hospodářský rozvoj, podporu životního prostředí včetně školení, rozvoj cestovního ruchu v oblasti turistických produktů, tvorbě přeshraničních databází cestovního ruchu, posílení institucí cestovního ruchu apod.<sup>91</sup>

### **3.2. Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce**

Euroregiony na česko-slovenské hranici se nesnaží být hlavními aktéry přeshraniční spolupráce. Národní složky euroregionů pomáhají s realizací přeshraničních projektů svým členům a subjektům na svém území.

Euroregion Beskydy financuje většinu své přeshraniční spolupráce z Fondu mikroprojektů. Projekty Euroregionu Beskydy jsou zaměřeny na rozvoj a propagaci cestovního ruchu v euroregionu. Zaměřují se na tvorbu propagačních materiálů a informovanosti o turistických atraktivitách v euroregionu. Vše v rámci první prioritní osy zaměřené na rozvoj přeshraničního euroregionu v oblasti cestovního ruchu.

---

<sup>90</sup> CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. *OP SR-ČR 2007-2013*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/slovensko-cr/>

<sup>91</sup> EUROSOP. Fond mikroprojektů. [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/776/21724/clanek/fond-mikroprojektu-v-ramci-ops-sr-cr-2007-2013/>

Uvedené projekty jsou řazeny od nejaktuálnějšího po nejstarší a jsou zaměřeny na oblast podpory cestovního ruchu a přesliční spolupráci.

Pro rok 2014 jsou schváleny dva projekty Euroregionu Beskydy zaměřené na rozvoj cykloturistiky.

### **Generální obnova a modernizace cykloturistických tras na území Euroregionu Beskydy v pohraničním území Euroregionu Beskydy s důrazem na kulturní a přírodní dědictví.**

Projekt je zaměřen na obnovu cyklotras v česko-slovenském pohraničí. Obnova se týká cyklotras v Žilinském kraji, kde se nachází 2500 km cyklotras, z čehož 1000 km prochází příhraničním územím. Z dotačního programu bude obnoveno značení cyklotras, včetně směrovek. Budou zviditelněny kulturní a přírodní památky. Projekt bude probíhat v několika etapách.<sup>92</sup>

### **Cykloturistické trasy na území Euroregionu Beskydy, informovanost o využití územního potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu.**

Projekt je zaměřen na vytvoření webového portálu, který by informoval o cyklotrasách a okolních zajímavostech. Rozšíření informací se týká slovenské strany euroregionu Beskydy. Údaje budou doplněny na webový portál [www.cyklopoanostirtal.sk](http://www.cyklopoanostirtal.sk). V rámci projektu budou aktualizovány, případně doplněny i o GPS souřadnice. Výstupem z projektu je propagace cestovního ruchu daného euroregionu.<sup>93</sup>

### **Křížem krázem CZ-SK Euroregionem Beskydy**

Společný projekt přeshraniční spolupráce vytvořila spolupráce české části Euroregionu Beskydy a slovenského mikroregionu. Díky tomu byl uskutečněn projekt, který si kladl za cíl představit Beskydy jako místo vhodné pro turistické a kulturní aktivity. Do projektu byly zapojeny děti z obou států. Projekt měl dvě etapy, ve kterých byly vytvořeny propagační mapy, a děti se zapojily do výtvarné soutěže, která byla zaměřena na představení zajímavostí regionu.

První část projektu, „Křížem krázem CZ - SK Euroregionem Beskydy - nové propagační materiály“. V rámci projektu byly vydány propagační materiály s názvem *7+1 den v Beskydech. „Jedná se o soubor osmi map složených do pouzdra formátu DL. Jednotlivé mapy prezentují nejzajímavější místa české a slovenské části*

---

<sup>92</sup> REGION BESKYDY. *Tisková zpráva*. [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-sk/63-tiskova-zprava-slovenskeho-sdrueni-region-beskydy-slovenske-asti-euroregionu-beskydy>

<sup>93</sup> REGION BESKYDY. *Tisková zpráva*. [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-sk/63-tiskova-zprava-slovenskeho-sdrueni-region-beskydy-slovenske-asti-euroregionu-beskydy>

*Euroregionu Beskydy. Jednotlivé listy provedou návštěvníky vždy jednou z uvedených oblastí, kterými jsou: hory, historie, překrásná příroda, lidová architektura, dřevěné kostelíky, poutní místa, technické zajímavosti a pohyb i odpočinek.*<sup>94</sup> Propagační materiál byl distribuován prostřednictvím informačních center v rámci celého Euroregionu Beskydy. Cílem projektu bylo vydat propagační materiál vhodný pro všechny návštěvníky euroregionu se zaměřením na podporu cestovního ruchu.<sup>95</sup>

Druhá část projektu, „Křížem krázem CZ-SK Euroregionem Beskydy - exkurze dětí“. V červenci roku 2013 se uskutečnili výměnné exkurze pro děti z Česka i Slovenska. Exkurze se týkala výtvarné soutěže „Namaluj, nalep, napiš a vezmi kamarády na výlet“. „Slovenské děti ze Základní školy Turzovce v pondělí 24. června navštívily Obecnou školu a Muzeum na fojtství v Kozlovicích a ZOO v Ostravě. Moravské děti ze Základní školy v Dolních Domaslavicích ve středu 26. června navštívily zámek Bojnice, ZOO Bojnice a Slovenský betlém v Rajeckej Lesnej.“<sup>96</sup>

### **Putování za tradicí a krásou československých Beskyd**

Program proběhl v letech 2010 - 2011. Jeho cílem bylo zviditelnění kulturních památek euroregionu se zaměřením na místní architekturu dřevěných staveb, sakrálních památek, kaplí a dalších zajímavostí euroregionu. V rámci projektu byly vytvořeny propagační materiály za měřením na dřevěnou architekturu doplněné o typy na výlety. Distribuce brožur zajistily turistické informační centra v Česku i na Slovensku.

Souběžně s projektem proběhla i turistická soutěž, skládající se z anketních otázek vztahujících se k vydaným propagačním materiálům.<sup>97</sup>

### **Přeshraniční turismus v Euroregionu Beskydy**

Projekt byl realizován v letech 2009 - 2010 za spolupráce české i slovenské strany. Cílem projektu bylo představení euroregionu veřejnosti. Jednalo se o vydávání osmidílného magazínu s názvem „Vítejte v Euroregionu Beskydy“. Magazín informoval o turistických atraktivitách, dění a novinkách v celém euroregionu. Magazín byl k dostání v tištěné podobě v informačních centrech euroregionu. Na webových stránkách euroregionu jsou stále všechny díly magazínu k nahlédnutí.

---

<sup>94</sup> REGION BESKYDY. *Křížem krázem CZ-SK*. [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/60-kiem-kraem-cz-sk-euroregionem-beskydy-nove-propagani-materialy>

<sup>95</sup> REGION BESKYDY. *Křížem krázem CZ-SK*. [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/60-kiem-kraem-cz-sk-euroregionem-beskydy-nove-propagani-materialy>

<sup>96</sup> REGION BESKYDY. *Křížem krázem CZ-SK*. [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/59-kiem-kraem-cz-sk-euroregionem-beskydy-exkurze-dti>

<sup>97</sup> REGION BESKYDY. *Putování za tradicí a krásou ČR-SR Beskyd*. [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/36-putovani-za-tradici-a-krasou-eskoslovenskych-beskyd>

Další částí projektu bylo vydání knihy s názvem „Frýdek-Místek srdce Regionu Beskydy“. Kniha popisuje historii města a regionu a vztahuje se i na slovenskou část euroregionu. Kniha je distribuována v euroregionu, ale také na veletrzích a výstavách cestovního ruchu.<sup>98</sup>

Projekty Euroregionu Bílé-Biele Karpaty jsou převážně financovány z Fondu malých projektů zaměřené na rozvoj a posílení cestovního ruchu v euroregionu. Euroregion Bílé-Biele Karpaty (dále jen ER BBK) aktivně spolupracuje na projektech zaměřených na propagaci pohoří Beskyd se Zlínským a Trenčínským krajem.

Dlouholetým programem ER BBK je projekt VITRUM PRO FUTURUM, který započal již v roce 2003 a probíhá do dnes. Euroregion v rámci tohoto projektu každý rok pořádá akce s ním spojené, včetně tvorby propagačních materiálů a dalších výstupů v podobě vzdělávacích DVD, pořádání vernisáží apod. projekt dlouhodobě zajišťuje přeshraniční spolupráci ER BBK jako celku v oblasti rozvoje sklářství na svém území.<sup>99</sup>

#### **VITRUM PRO FUTURUM, Euroregion Bílé-Biele Karpaty-euroregion skla.**

Cílem programu VITRUM PROFUTURUM je v rámci celého ER BBK zachování sklářské tradice a s tím spojený ekonomický rozvoj území ER BBK. Konkrétně se projekt dlouhodobě pokouší o zajištění lidských zdrojů pro sklářskou výrobu, rozvoj cestovního ruchu, rozvoj nových technologií a pořádání uměleckých aktivit spojených se sklářstvím např. vernisáže žáků středních sklářských škol. Program podporuje výchovu nových sklářů, jejich vzdělávání, vědu a výzkum v dané oblasti. Pro realizaci těchto cílů byl vytvořen pracovní tým ER BBK.

První představení programu se datuje k roku 2003, kdy se na konferenci v Trenčíně sešel tým programu a určil si pravidelné schůzky a cíle projektu. Byl vydán propagační materiál o vzniku projektu a materiál propagující sklářské řemeslo. Náklad činil 6000 kusů v českém a slovenském jazyce. Informace o projektu začaly být zveřejňovány na webových stránkách ER BBK.<sup>100</sup>

V roce 2004 proběhl první ročník česko-slovenské sklářské školy. Byly vydány propagační materiály o projektu. Proběhla soutěž o vytvoření skleněného suvenýru z ER BBK. Za spolupráce středních sklářských škol z obou států bylo vytvořeno vzdělávací DVD, o ruční výrobě skla.

---

<sup>98</sup> REGION BESKYDY. *Přeshraniční turismus v Euroregionu Beskydy*. [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-sk/27-realizace-projektu-cezhraniny-turismus-v-euroregionu-beskydy-ukonena>

<sup>99</sup> ERBBK. *Aktuality*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=1>

<sup>100</sup> REGION BÍLÉ KARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz>

V letech 2007-2008 slovenská část euroregionu uskutečnila dva projekty v rámci ER BBK euroregion skla, s finanční podporou Ministerstva výstavby a regionálního rozvoje SR. ER BBK včetně české strany euroregionu vytvořil následně projekty dalších ročníků Sklářských škol a dalších vydání DVD nosičů o sklářské tradici. V roce 2008 se euroregion účastnil konferencí o skle s cílem propojit veřejný a soukromý sektor v rámci projektu.

V roce 2009 v rámci VITRUM PRO FUTURUM byl realizován projekt Podpora a zachování sklářství na území ER BBK. Na realizaci se podíleli ER BBK, Zlínský a Trenčínský kraj. Projekt se zaměřil na zdokumentování sklářské technologie pro budoucí generace. Další částí projektu byla propagace studia sklářství se zaměřením na ruční technologii sklářské výroby a k propagaci ER BBK. Projekt pomohl zrealizovat propagační materiály pro Střední odbornou školu Lednické Rovné a Uměleckoprůmyslovou školu sklářskou z Valašského Meziříčí. Zaktualizoval se seznam sklářských podniků fungujících v celém euroregionu. Proběhlo setkání studentů z obou středních škol a následovaly společné výstavy prací studentů.<sup>101</sup>

V letech 2012-2013 se projekt VITRUM PRO FUTURUM dále rozvíjel. Program navazuje na projekt Euroregion skla, který se zaměřil na zapojení podnikatelské sféry do projektu. Projekt realizovali ER BBK a Střední odborné školy Lednické Rovné ze Slovenska a Uměleckoprůmyslovou škola sklářská z Valašského Meziříčí. Studenti z Česka i Slovenska vytvořili tvůrčí dílny, do kterých se zapojily i sklářské firmy. Výstupem z projektu jsou společné tvůrčí dílny středoškoláků, plán rozvoje programu VITRUM PRO FUTURUM a propagace programu pomocí TV reportáže, vydání DVD k propagaci škol a výstavy děl. Všechny výrobky studentů byly představeny na Dnu otevřených dveří a postupně byly výrobky představovány v obou školách.<sup>102</sup>

### **Sociální služby bez hranic**

Sociální služby bez hranic je aktuálně probíhajícím projektem ER BBK, financovaným Fondem malých projektů. Největším přínosem projektu bude zmapování a posouzení stavu sociálních služeb v ČR a SR se zaměřením na kraje Zlínský a Trenčínský. V rámci projektu proběhne analýza kvalitativních a kvantitativních ukazatelů dané problematiky. Poukázáno bude i na výhody a problémy současného stavu sociální péče v České a Slovenské republice v otázkách legislativy, organizace,

---

<sup>101</sup> ERBBK. *Podpora sklářství*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/podpora-zachovania-sklarstva.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/podpora-zachovania-sklarstva.php)

<sup>102</sup> ERBBK. *VITRUM PRO FUTURUM*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=2&s=24&w=18>



koncepčního pojetí, personálních možností, financování. Na závěr budou zvažovány možnosti propojení systémů sociálních služeb České a Slovenské republiky.

Žadatelem projektu byla česká strana euroregionu a slovenská část se stala partnerem programu. Odbornými partnery v sociální problematice se staly Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a Trenčianská univerzita Alexandra Dubčeka.<sup>103</sup>

Projekt Sociální služby bez hranic se pokouší najít řešení pro tvorbu sítě sociálních služeb na území Zlínského a Trenčínského kraje. Partneři projektu sestavili projektový tým, který projekt realizuje. Projektový tým vytvořil dotazník pro obce na území zainteresovaných krajů. Díky získaným údajům bude posouzena problematika dostupnosti, kvality a efektivnosti sociálních služeb. Ze zjištěných údajů bude vytvořena analytická studie. Na projektu se bude podílet i pracovní skupina Programu pro udržitelný rozvoj území ER BBK. *„Závěrem projektu bude prezentace výstupů na odborném semináři, který bude určen odborné veřejnosti veřejné správy a dále subjektům v oblasti sociálního podnikání. Výsledné studie budou dále prezentovány na internetových stránkách partnerů projektu, čímž budou dostupnými všem subjektům v území dopadu (Zlínský kraj a Trenčianský samosprávný kraj) i mimo něj.“*<sup>104</sup>

#### **Program pro udržitelný rozvoj Euroregionu Bílé-Biele Karpaty.**

Realizace proběhla v letech 2012-2013, aktéry projektu byly ER BBK ve spolupráci se Zlínským a Trenčínským krajem. Cílem projektu je vytvoření dlouhodobého programu euroregionu v oblasti udržitelného rozvoje území Zlínského a Trenčínského kraje. K tomu napomohlo zmapování potřeb problémů území ER BBK, vytýčení priorit rozvoje ER BBK, a vytvoření sítě aktérů ER BBK pro udržitelnou oblast území.

V rámci projektu byl vytvořen Základní tým a tři Pracovní skupiny, které pracovali na prioritních bodech programu. Zmapovaly potřeby a problémy území a vytvořili strategie pro realizaci konkrétních projektů a plánů. Výstupem z projektu je sestavení pracovních týmů ER BBK a prohloubení přeshraniční spolupráce. Na tvorbě programu se podíly kromě krajů také neziskové organizace, univerzity a odborníci z euroregionu.<sup>105</sup>

---

<sup>103</sup> REGIONBÍLÉKARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz>

<sup>104</sup> REGIONBÍLÉKARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

<sup>105</sup> REGIONBÍLÉKARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

### **Kouzlo pohádky ve dřevě zakleté**

Projekt realizoval ER BBK v roce 2012. V rámci projektu bylo realizováno společné česko-slovenské řezbářské sympozium s cílem podpořit umělce z pohraniční oblasti a přiblížit řezbářství a sochařství veřejnosti. Na vernisáži projektu proběhla prezentace ER BBK, byly pořádány aktivity pro děti spojené s výstavou fotografií soch pohádkových bytostí vyrobených ze dřeva.

Projekt byl zaměřen na kulturní výměnu mezi partnerskými státy, vytváření posilování kontaktů s trvalou přeshraniční spoluprací spojenou s propagací euroregionu.

### **Euroregion Bílé-Biele Karpaty na mapě**

Euroregion Bílé-Biele Karpaty na mapě je starším projektem euroregionu a byl realizován z fondu malých projektů v letech 2007-2008. Na projektu spolupracoval ER BBK se Zlínským a Trenčínským krajem a městy Zlínem a Trenčínem. Cílem přeshraničního projektu bylo podpoření přeshraniční spolupráce, rozvoj a zviditelnění euroregionu. Byla vytvořena heraldická mapa, se zaměřením na kulturní památky, historii a etnografii oblasti euroregionu. Bylo vydáno a distribuováno 10.000 kusů map.<sup>106</sup>

## **3.3 Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí**

Euroregion Beskydy aktuálně nevytváří projekty zaměřené na prioritní osu rozvoje dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí. ER BBK se věnuje problematice životního prostředí již od svého vzniku. Například v roce 2000 uskutečnil projekt Rozvoj ekologického zemědělství v Čechách a na Slovensku. V rámci projektu byla organizována školení v oblasti ekologického hospodářství a posílení informovanosti o ekologických farmách. V roce 2001 ER BBK uskutečnil projekt Bílé Karpaty-jeden přírodní celek, jeden spolupracující region. Projekt byl zaměřen na rozšíření vědomostí o přeshraničním rozvoji venkova a krajiny Bílých Karpat.<sup>107</sup>

### **Environmentální strategie Euroregionu Bíle-Biele Karpaty**

Projekty v rámci rozvoje a dostupnosti pohraničního území a podpory životního prostředí jsou realizovány z iniciativy ER BBK. Euroregion vytvořil přeshraniční pracovní skupinu, zaměřenou na ochranu životního prostředí. Pracovní skupina byla

<sup>106</sup> REGIONBÍLÉKARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz>

<sup>107</sup> ERBBK. *Environmentální strategie ERBBK*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=2&s=24&w=22>

sestavena pro vytvoření priorit a efektivnějšího čerpání dotačních prostředků Českem a Slovenskem. Pracovní skupina je přeshraniční a veškerá iniciativa je společná. Pracovní skupina vytvořila návrh priorit environmentální strategie pro euroregion na období 2007-2013. Společnými prioritami obou států se stala problematika odpadového hospodářství, ochrana ovzduší, vodstev, lesů a půdy, ekologická výchova dětí a osvěta široké veřejnosti.<sup>108</sup> V rámci priorit environmentální strategie ER BBK byly realizovány níže uvedené projekty.

### **Vytvoření partnerství v oblasti využití obnovitelných zdrojů energie**

Projekt byl zaměřen na zvýšení všeobecné informovanosti v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie. Cílem projektu byl rozvoj přeshraniční spolupráce ER BBK v oblasti energetiky mezi Českem a Slovenskem a rozvoj infrastruktury životního prostředí. Konkrétně se jednalo o možnostech zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v celkové spotřebě.

V rámci projektu byly pořádány semináře, které šířily informace o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie a zvyšování energetické efektivity. Poznatky ze seminářů byly analyzovány a byl vytvořen sborník pro možnosti obnovitelných zdrojů energie v ER BBK.<sup>109</sup>

### **Modelový vzdělávací environmentální program pro základní školy v ER BBK**

Projekt se věnoval inovaci v přístupu k vzdělávání žáků základních škol v otázkách ekologie, Hlavními aktéry na území ER BKK byly Zlínský a Trenčínský kraj. Realizace proběhla v roce 2008. V rámci přeshraniční spolupráce česká strana předala poznatky z environmentálního vzdělávání slovenské straně, neboť Česká republika má s environmentálním vzděláváním žáků základních škol větší zkušenosti.

ER BBK na základě pracovních jednání a seminářů vytvořil tiskovou zprávu a sborník z proběhnutého semináře byl vydán na CD nosičích. V návaznosti na výstupy z projektu vyšla publikace „Vzorový environmentální školský vzdělávací program pro základní školy“ v nákladu 400 kusů.<sup>110</sup>

---

<sup>108</sup> EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Zpravodaj 2007*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf)

<sup>109</sup> REGIO NBÍLÉ KARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

<sup>110</sup> REGION BÍLÉ KARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

## PRAKTICKÁ ČÁST

### 4 ANALÝZA VÝZNAMU AKTIVIT V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

#### 4.1 Potenciál cestovního ruchu na česko-slovenské hranici

Cestovní ruch v příhraniční oblasti zvyšuje regionální konkurenceschopnost, obcí, měst a regionů. Tyto subjekty spolu vytváří lepší podmínky pro ekonomické subjekty, kterým svým působením na daném území přináší užitek. Regiony s vysokou konkurenceschopností jsou často významnými ekonomickými centry. Globálním cílem regionální politiky České republiky na období 2014–2020 je zajistit *„dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí, přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků (územních jednotek).“*<sup>111</sup>

Cestovní ruch patří k nejvíce se rozvíjejícím odvětvím ekonomiky v celé České republice. A tak se stává významným faktorem pro rozvoj příhraničních regionů. Česká republika má v rámci cestovního ruchu a rekreace významné možnosti rozvoje. Po celém území se nachází velké množství kulturních památek, turistických zajímavostí, turistických stezek a cyklotras. Příroda na území České republiky je atraktivní kvalitou životního prostředí a různorodostí krajiny.<sup>112</sup>

Příhraniční oblasti mají mezi možnostmi rozvoje svého území potenciál cestovního ruchu. Euroregiony Beskydy a Bílé-Biele Karpaty spojuje nejenom společná česko-slovenská hranice, ale také pohoří Beskyd. Díky tomuto společnému přírodním prvku mají euroregiony potenciál vzájemné přeshraniční spolupráce. Využití rozvojového potenciálu euroregionů přispěje k odstranění bariér vzniklých mezi regiony na obou stranách hranice.

---

<sup>111</sup> MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

<sup>112</sup> WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2007, s. 33. ISBN 978-80-245-1301-0.

## Potenciál cestovního ruchu v Euroregionu Pomoraví

Euroregion Pomoraví spadá do oblasti jižní Moravy. Rozvojový potenciál území euroregionu je v přírodních krásách, kultuře a v turistickém ruchu. Všechny členské oblasti euroregionu jsou oblastmi vinařskými. Kromě vinařství jsou zde živé folklorní tradice a lidové festivaly. Výletními cíli jsou i kulturní památky a přírodní krásy. Nachází se zde mnoho hradů a zámků jako jsou státní zámek Milotice, Hrad Buchlov a velké množství muzeí zaměřených na lidovou tvorbu a historii vinařství. V oblasti je velký počet církevních staveb, jak jsou kostely a kaple. Na území euroregionu se nachází Národní park Podyjí, Chráněná krajinná oblast Pálava, Moravský kras s krápníkovými jeskyněmi, Lednicko-valtický areál apod.<sup>113</sup>

V euroregionu je vybudována síť cyklostezek, které jsou vystavěny i v lokalitách vinných sklepů a poskytují tak možnost propojení cykloturistiky s vinařstvím. Vodní díla Vranov a Nové Mlýny nabízejí možnosti vodní rekreace. Poloha území je vhodná pro rozvoj wellness a lázeňské turistiky. V Hodoníně a Břeclavě se nacházejí lázeňské zařízení s wellness službami.<sup>114</sup>

Podle dostupných zjištění byly návštěvníci Jižní Moravy v létě roku 2013 nejvíce spokojeni s přátelstvem místních lidí, s čistotou a veřejným pořádkem v oblasti. Návštěvníci byli nadprůměrně spokojeni s dostupností stravování, drobným prodejem a poskytováním informací o regionu. Péče o turistické památky, životní prostředí, dopravní značení v regionu jsou hodnoceny velmi kladně. Průměrná spokojenost je již s úrovní stravování, personálem ve službách cestovního ruchu, v rozsahu a dostupnosti ubytovacích kapacit, příležitostmi pro společenské vyžití a zábavu a s nabídkou programů pro volný čas. Hůře jsou hodnoceny ubytovací služby, doplňkové služby pro cykloturisty, cenová úroveň služeb, dostupnost regionu hromadnou dopravou a vybavením regionu pro sportovní aktivity a volnočasové aktivity dětí. Nejhůře byl hodnocen stav dopravní infrastruktury.<sup>115</sup>

## Potenciál cestovního ruchu v Euroregionu Beskydy

Potenciál euroregionu je v přírodě Beskyd a s ním spojeném turistickém ruchu. Euroregion je díky své zachovalé přírodě a možnostem, které Pohoří Beskyd poskytuje vhodný pro rozvoj cestovního ruchu a sportovních aktivit. Oblast má také potenciál v oblasti zemědělství, tradičních řemesel a lidových tradic. V celém euroregionu jsou fungující cyklostezky a lyžařská střediska, která poskytují letní i zimní vyžití. Euroregion

<sup>113</sup> JETMAR, M. *Mezinárodní a přeshraniční spolupráce v cestovním ruchu*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9\\_1.pdf](http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9_1.pdf)

<sup>114</sup> JIHMORAVSKÝ KRAJ. *Venkovská turistika*. Tišnov: Eceat CZ, 2006. E 15382.

<sup>115</sup> ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. *ČR léto 2013*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z <http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/zpravy.html>

je zaměřen na cykloturistiku a během letní sezóny jsou Moravskoslezským krajem provozovány cyklobusy pro pohodlnou přepravu kol mezi jednotlivými oblastmi např. spojení z Nového Jičína do slovenské Turzovky. V euroregionu je vybudováno 555 km tras pro pěší turistiku a 420 km cyklotras.<sup>116</sup> Obdobná služba funguje i pro lyžaře. Skibusy zajišťují v zimní sezóně přepravu z Ostravy po Soláň a z Nového Jičína až po slovenský Makov.<sup>117</sup> V euroregionu se nachází vodní díla, která jsou vhodná jak ke koupání, tak k vodním sportům. Jsou zde živé folklorní tradice např. folklorní festival Beskydské slavnosti ve slovenské Turzovce a Týden české beskydské kultury.

Beskydy mají zachovalou architekturu horských dřevostaveb a množství lidových tradic. Celé území je možno navštěvovat v létě i zimě. Kulturních památek je v euroregionu méně, mezi významnější patří hrad Hukvaldy.<sup>118</sup>

Euroregion Beskydy leží na území Severní Moravy a Slezska. Oblast jako celek v rámci cestovního ruchu je hodnocena turisty spíše negativně. Nejnižší spokojenost byla zjištěna v péči o životní prostředí s cenovou úrovní služeb a ve stravování.<sup>119</sup>

### **Potenciál cestovního ruchu v Euroregionu Bílé-Biele Karpaty**

Euroregion Bílé-Biele Karpaty je v oblasti možností cestovního ruchu velmi rozmanitý. Jih euroregionu je známý vinařskou tradicí a lázněmi Luhačovice. Lázně Luhačovice patří mezi největší Lázně na Moravě a jsou vyhledávány i pro svoji architektonickou stránku. Mezi významné památky patří zámek Kroměříž, který je na seznamu světového dědictví UNESCO. Na území Euroregionu Bílé-Biele Karpaty se rozkládá pohoří Bílých Karpat, které dává regionu možnosti rozvoje turistiky a sportovních aktivit. Nachází se zde mnoho archeologicky významných lokalit již z doby Velké Moravy, jsou jimi baziliky, kostely, kaple a hrady. Návštěvníky zaujme i město Zlín, které je vystavěno ve stylu funkcionalistické architektury a v rámci celé České republiky je jedinečné. Stavby s lidovou tematikou jako vinné sklepy, jsou v oblasti Bílých Karpat četné a jsou zde pořádány lidové slavnosti. Nachází se zde i významné poutní místo Svatý Hostýn, které ročně navštíví tisíce návštěvníků.

Pro letní sezónu spojenou s vodní turistikou je vhodný Bařův kanál, který je v posledních letech znám, možnostmi dovolené strávené na vodě.<sup>120</sup> Bařův kanál je

---

<sup>116</sup> JETMAR, M. *Mezinárodní a přeshraniční spolupráce v cestovním ruchu*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9\\_1.pdf](http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9_1.pdf)

<sup>117</sup> KRAJ MORAVSKOSLEZSKÝ. *Doprava*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/doprava.html>

<sup>118</sup> REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Pamětihodnosti*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/turisticke-ris/beskydy-cz/pametihodnosti/>

<sup>119</sup> ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. *ČR léto 2013*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z <http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/zpravy.html>

<sup>120</sup> ZLÍNSKÝ KRAJ. *Kultura*. [online]. 23.05.2013 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/kultura-cl-5.html>

společným prvkem pro Euroregion Pomoraví i Euroregion Bílé-Biele Karpaty. Pro zimní sezónu mohou návštěvníci využívat lyžařské areály Pustevny, Velké Karlovice, apod.

Euroregion Bílé-Biele Karpaty leží na území Východní Moravy. Z dostupných zjištění byly návštěvníci Východní Moravy nejvíce spokojeni a rozsahem a dostupností stravovacích kapacit a přátelskostí místních lidí, péčí o turistické aktivity i veřejný pořádek. Četnost místního orientačního značení je také hodnocena kladně. Méně spokojeni byly návštěvníci s úrovní veřejného stravování, nákupními možnostmi, úrovní personálu ve službách cestovního ruchu a nabídkou programů pro volný čas pro děti dospělé. Hůře byla hodnocena dostupnost regionu hromadnou dopravou, služby pro motoristy a služby pro cykloturisty.<sup>121</sup>

## 4.2 SWOT analýza

SWOT analýza euroregionů na česko-slovenské hranici je zaměřena na možnosti rozvoje euroregionů v oblastech cestovního ruchu, životního prostředí, dopravní dostupnosti a polohy euroregionů na česko-slovenské hranici. Všechny jmenované faktory vytváří možnosti pro rozvoj příhraniční oblasti. SWOT analýza je vytvořena podle možností rozvoje česko-slovenského pohraničí a reálného stavu základních ukazatelů. Při sestavování analýzy bylo dále vycházeno z jednotlivých priorit regionů a jejich územních celků, především krajů.

---

<sup>121</sup> ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. *ČR léto 2013*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z <http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/zpravy.html>

Tabulka 3: SWOT analýza cestovního ruchu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Vytváření nových pracovních míst a rozvoj ekonomiky malého a středního podnikání.</p> <p>Výroba a nabídka specifických produktů z regionů.</p> <p>Budování turistických a cykloturistických tras.</p> <p>Budování ubytovacího zázemí pro turisty.</p> <p>Obnova kulturních památek a podpora tradic a řemesel.</p> <p>Existující síť cyklostezek.</p> <p>Neexistence jazykové bariéry mezi Českem a Slovenskem.</p> <p>Přírodní charakter regionů.</p> <p>Množství chráněných krajinných území a biosférických rezervací.</p> <p>Existence Silnic první a druhé třídy.</p> <p>Pravidelná dopravní autobusová a vlaková obslužnost území.</p> <p>Možnosti agroturistiky a vinařské turistiky.</p>	<p>Nedostatečná informovanost o možnostech cestovního ruchu v regionech.</p> <p>Jednodenní turistika bez přenocování.</p> <p>Nedostatek kvalifikovaných pracovníků pro práci v cestovním ruchu.</p> <p>Vyšší míra nezaměstnanosti v celém pohraničí.</p> <p>Nemožnost turistických aktivit v přírodně chráněných oblastech.</p> <p>Nejednotná měna mezi Českem a Slovenskem.</p> <p>Nedostatečná prevence proti škodám způsobeným lidskou činností.</p> <p>Nerozvíjející se vzdělání obyvatelstva v otázkách ekologie území, na kterém žijí.</p> <p>Nevyhovující kvalita dopravní infrastruktury.</p> <p>Nedostatek rychlostních komunikací.</p> <p>Zvyšující se ceny pohonných hmot.</p>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Kulturní dědictví, živé folklórní tradice.</p> <p>Krajina vhodná k letním i zimním sportům.</p> <p>Zajímavé lokality pro rekreaci.</p> <p>Propagace kulturních specifik regionů.</p> <p>Potenciál rozvoje vinařství a lázeňství.</p> <p>Rozvíjení přeshraniční spolupráce.</p> <p>Rozvoj venkovské turistiky.</p> <p>Možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU.</p> <p>Budování alternativních zdrojů energií.</p> <p>Rozvíjení ekologického vzdělávání mezi žáky základních škol.</p>	<p>Nevyužití potenciálu cestovního ruchu v regionech.</p> <p>Sezónní návštěvnost v regionech.</p> <p>Malá propagace území.</p> <p>Neexistence plánování rozvoje cestovního ruchu v jednotlivých euroregionech.</p> <p>Nízká úroveň doplňkových služeb pro cestovní ruch.</p> <p>Nedostatečné čerpání finančních prostředků z fondů EU.</p> <p>Malá informovanost obyvatelstva o ekologii.</p>

Zdroj: Autor práce



SWOT analýza rozvoje cestovního ruchu na česko-slovenském pohraničí poukazuje na silný potenciál euroregionů v oblastech cestovního ruchu. Cestovní ruch je částí ekonomiky, která vytváří pracovní místa v oblasti pohraničí, kde je stabilně vyšší nezaměstnanost než ve zbytku České republiky.<sup>122</sup> Nezaměstnanost podle údajů Českého statistického úřadu k únoru 2014 činí 6,6% v Jihomoravském kraji, 8,75% ve Zlínském kraji a 10,92% v Moravskoslezském kraji.<sup>123</sup> Přílohu A této práce tvoří statistika zaměstnanosti v cestovním ruchu v České republice.

Pohraniční oblast má přírodní prostředí, které je jak turistickou atraktivitou, tak důležitou součástí života místního obyvatelstva. Rozvoj cestovního ruchu je, ale přírodou zároveň omezen neboť budování infrastruktury cestovního ruchu může životní prostředí trvale poškodit. Krajina, přírodní bohatství a živé folklórní tradice spojené s kulturou jednotlivých regionů dávají česko-slovenskému pohraničí jedinečný ráz.

Propagaci pohraniční oblasti ztěžuje nedostatečná informovanost jak návštěvníků, tak obyvatelstva o dění v regionech. Základní zázemí včetně ubytovacích kapacit pro návštěvníky jsou vybudovány, ale poměr ceny a kvality bývá neúměrný. V pohraničí funguje integrovaný dopravní systém hromadné dopravy, který je návštěvníky využíván.

Výrazným faktorem pro život a podnikatelské aktivity v příhraniční oblasti je nejednotná měna mezi Českem a Slovenskem. Měnový kurz ovlivňuje nejen návštěvníky příhraničních oblastí, ale i projektové partnery. Změny měnového kurzu mezi korunami a eurem se odvíjejí na ekonomice pohraničních regionů. Rozdílná měna ovlivňuje také kvalitu služeb, ale ne všichni podnikatelé v příhraniční oblasti přijímají obě měny.

### 4.3 Statistické údaje o projektech z oblasti cestovního ruchu

*„V OP Přeshraniční spolupráce Slovensko – ČR bylo k 31. prosinci 2013 schváleno 236 projektů v hodnotě 88,4 mil. EUR. Reálně je smluvně podloženo 95,4 % celkové alokace OP. Proplacené prostředky na účty příjemců činí 60,5 mil. EUR, což*

---

<sup>122</sup> WOKOUN, R., J. TVRDOŇ. a kol. *Přímé zahraniční investice a regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2010, s. 45. ISBN 978-80-245-1736-0.

<sup>123</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Údaje, Jihomoravský kraj*. [online]. 07. 05. 2012 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xb>

představuje 65,3 % celkové alokace OP.<sup>124</sup>

V oblasti projektů přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007-2013 se uskutečnilo 68 velkých projektů v celkové hodnotě 43.068.293,97 EUR. V níže uvedené tabulce jsou projekty rozděleny podle zaměření v rámci prioritních os. Nejvíce projektů bylo realizováno v oblasti kultury, cestovního ruchu, vzdělávání a mezinárodní spolupráce. Největší objem finančních prostředků vyčerpal Fond mikroprojektů, viz tabulka.

Tabulka 4: Financování k 31.1.2014 podle prioritních os

OSA I.	HODNOTA PROJEKTU (EUR)
Kulturní rozvoj a zachování tradic	4.976.558,50
Spolupráce	2.928.090,95
Vzdělávání, trh práce a zaměstnanost	2.611.315,25
Rozvoj podnikatelského prostředí	2.928.972,47
Rozvoj příhraničního turismu	4.295.052,57
Fond mikroprojektů	10.910.604,82
OSA II.	
Rozvoj dopravní infrastruktury a dostupnosti pohraničí	9.142.471,33
Zachování životního prostředí a rozvoj krajiny	4.800.858,23
Zlepšení informovanosti a komunikační dostupnosti	474.369,85
Celkem	43.068.293,97

Zdroj:<sup>125</sup>

K 31.1.2014 ER BBK prostřednictvím různých sdružení jako správce Fondu mikroprojektů realizoval 28 projektů v oblasti rozvoje lidského potenciálu a podnikání v celkové částce 6.994.155,74 EUR. Rozvoj infrastruktury životního prostředí podpořilo pět projektů v celkové částce 49.549,79 EUR. V rozvoji infrastruktury se uskutečnily dva projekty v hodnotě 304.326,81 EUR. Celkový počet podaných projektů v rámci Fondu malých projektů činí 1.131 podaných projektů, z čehož bylo schváleno 518 projektů. Zamítnuto bylo celkově 89 projektů. Nejčastějšími žadateli byly kraje, města,

<sup>124</sup> STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Měsíční monitorovací zpráva k 31.12.2013 čerpání prostředků OP přeshraniční spolupráce SR-ČR*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/GETMEDIA/1A7AF95D-525C-4B88-94A1-BDCF6A3B02D7/MMZ\\_2013\\_12.PDF](http://www.strukturalni-fondy.cz/GETMEDIA/1A7AF95D-525C-4B88-94A1-BDCF6A3B02D7/MMZ_2013_12.PDF)

<sup>125</sup> ERBBK. *Program udržitelného rozvoje přeshraniční spolupráce v území euroregionu Bílé-Biele Karpaty pro roky 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/2013-10-23/program.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/2013-10-23/program.php)

obce, kulturní instituce a školy. V rámci Fondu mikroprojektů bylo vyhlášeno k 25.2.2014 celkem šestnáct výzev.<sup>126</sup>

Fond mikroprojektů je nejvíce využívaným nástrojem operačního programu přeshraniční spolupráce. Územní celky i sdružení mají možnost začít s těmito menšími projekty a postupně se přesunout k větším projektům. Mikroprojekty mají stabilně velký počet žadatelů a podaných žádostí, tento trend je dlouhodobý. Již v roce 2012 došlo k přerozdělení finančních prostředků v rámci jednotlivých výzev. Finanční alokace s navýšením finančních prostředků se týkala kulturního rozvoje a zachování tradic, spolupráce a životního prostředí. Finanční prostředky byly ponechány ve stejné výši u Fondu mikroprojektů v rozvoji dopravní infrastruktury a dostupnosti pohraničí a technické pomoci.<sup>127</sup>

Výzvy fondu mikroprojektů jsou zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu s orientací na podporu a opravy již vybudovaných cyklostezek. S tím je spojeno budování odpočívadel pro návštěvníky. Pro aktivní trávení času jsou upřednostňovány projekty zaměřené na cyklotrasy, turistické stezky a lyžařské trasy.

Podporovány jsou projekty zaměřené na aktivní vytváření přeshraničních partnerství mezi mládeží a skupinami obyvatel na obou stranách hranice. Kulturní a společenská výměna je jednou ze stěžejních aktivit Fondu mikroprojektů. Podporovány jsou lidové zvyky, slavnosti a vytváření nových kulturních akcí.

Speciálními podporovanými aktivitami je tvorba nových produktů cestovního ruchu. Jedná se například o gastronomické cyklostezky, zaměřené na propagaci lokální kuchyně či tvorbu lanových center a dalších sportovních aktivit.<sup>128</sup>

Euroregion Beskydy uskutečnil v letech 2005 až 2013 celkem dvanáct projektů zaměřených na oblast cestovního ruchu ve spolupráci se slovenským partnerem. Projekty byly zaměřeny na propagaci euroregionu, podporu cestovního ruchu a rozvoj přeshraniční spolupráce. Byly vydány propagační materiály o euroregionu např. nové mapy pro cykloturisty. Další aktivity směřovaly ke zlepšení přeshraniční spolupráce mezi všemi partnerskými státy euroregionu a ke kulturní výměně. Přehled projektů euroregionu viz tabulka 5.

---

<sup>126</sup> ERBBK. *Program udržitelného rozvoje přeshraniční spolupráce v území euroregionu Bílé-Biele Karpaty pro roky 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/2013-10-23/program.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/2013-10-23/program.php)

<sup>127</sup> PROGRAM PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE SK.ČR. *Výroční zpráva 2012*. [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty/vyrocnne-spravy/>

<sup>128</sup> REGION BÍLÉ KARPATY. *Výzvy*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

Tabulka 5: Projekty Euroregionu Beskydy

DOTAČNÍ PROGRAM	NÁZEV PROJEKTU	REALIZACE
INTERREG IIIA CZ-SK	CISE – Cykloturistický informační systém Euroregionu Beskydy	2005
INTERREG IIIA CZ-SK	Propagace Regionu Beskydy CZ + SK	2005
INTERREG IIIA CZ-SK	Kroky ke zlepšení image a zviditelnění Regionu Beskydy	2005
INTERREG IIIA CZ-SK	Mezinárodní setkání k 5. výročí Euroregionu Beskydy	2005
INTERREG IIIA CZ-SK	Zlepšení informačních toků v regionu Beskydy a jeho sídelním městě	2005
INTERREG IIIA CZ-SK	CISE – cykloturistický informační systém Euroregionu Beskydy	2006
INTERREG IIIA CZ-SK	ROZINKR 1 – rozšíření informovanosti a komunikativnosti v regionu	2007
OPPS SK-CZ*	Přeshraniční turizmus v Euroregionu Beskydy	2010
OPPS SK-CZ Fond mikroprojektů	10 let Euroregionu Beskydy	2010
OPPS SK-CZ Fond mikroprojektů	Putování za tradicí a krásou československých Beskyd	2011
OPPS SK-CZ Fond mikroprojektů	Učíme se u sousedů na Slovensku	2011
OPPS SK-CZ Fond mikroprojektů	Křížem krážem CZ-SK Euroregionem Beskydy	2013

Zdroj: Autor práce

Euroregiony na česko-slovenské hranici se nejvíce realizují projekty přeshraniční spolupráce zaměřené na propagaci území, cestovní ruch, životní prostředí a kulturní výměnu.

ER BBK realizoval projekty zaměřené na rozvoj lidského potenciálu a podnikání, spolurealizoval projekty vzájemné spolupráce ve zdravotní péči. V Sociální oblasti probíhá zmiňovaný projekt Sociální služby bez hranic, který od roku 2013 vytváří strategický dokument pro rozvoj a budování přeshraniční sociální pomoci. V oblasti životního prostředí aktivity euroregionu nejvíce směřovaly k tvorbě strategické dokumentace pro ochranu životního prostředí. Realizovaly se propagační aktivity a byly vydány informační materiály. Oblast cestovního ruchu se zaměřila na zviditelnění ER

BBK. Investice proběhly i do rekonstrukcí vzhledu obcí v euroregionu, byly např. rekonstruovány veřejná prostranství, kulturní objekty apod.<sup>129</sup>

Programy přeshraniční spolupráce Euroregionu Beskyd i Euroregionu Bílé-Biele Karpaty jsou ve většině krátkodobé a trvají jeden rok. Dopad a výstupy z realizovaných programů mají dlouhodobý charakter. Výjimkou je program Euroregionu Bílé-Biele Karpaty VITRUM PRO FUTURUM, který probíhá od roku 2003 a je v průběhu let rozvíjen dotačními programy. V rámci projektu jsou vydávány DVD nosiče, propagační materiály a jsou pořádána přeshraniční setkání žáků středních sklářských škol. Program propaguje ER BBK jako jednotnou oblast se sklářskou historií.

Níže uvedený přehled projektů je realizován v rámci Fondu malých projektů s finančním vyčíslením výše poskytnuté dotace a nákladů žadatele. Popsány jsou projekty ER BBK, který je v přeshraniční spolupráci se slovenským partnerem neaktivnější a vytvořil za dobu své existence nejvíce projektů. Projekty mají rozdílné výstupy, ale všechny podporují cestovní ruch v pohraniční oblasti. Jdou uváděny v nestejných měnách, kromě korun českých také v korunách slovenských a eurech.

#### **Vybudování cyklistické stezky – Bystřice pod Lopeníkem**

Projekt byl zaměřen na zlepšení sítě cyklotras na území ER BBK. Cyklistické stezky a cyklotrasy byly mezi Českem a Slovenskem propojeny k hlavním tahům a doplněny o dopravní značení. Výše dotace z Evropské unie 1.004.199 Kč. Spoluúčast na financování projektu 334.734 Kč.<sup>130</sup>

#### **Vytvoření partnerství v oblasti využití obnovitelných zdrojů energie**

Realizováno ER BBK spolu se Zlínským a Trenčínským krajem. Náklady na projekt činily 7.950,05 EUR. Projekt se zabýval vytvořením strategie pro podporu a rozvoj obnovitelných zdrojů energie v česko-slovenském pohraničí. Spoluúčast na financování projektu činila 850,83 EUR.

#### **Modelový vzdělávací environmentální program pro základní školy v ER BBK**

Realizováno Zlínským a Trenčínským krajem. Náklady na projekt 10.627,38 EUR. Spoluúčast na financování projektu 1.278,63 EUR.<sup>131</sup> Projekt byl zaměřen na podporu vzdělání žáků základních škol v otázkách ekologie.

<sup>129</sup> ERBBK. *Program udržitelného rozvoje přeshraniční spolupráce v území euroregionu Bílé-Biele Karpaty pro roky 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/2013-10-23/program.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/2013-10-23/program.php)

<sup>130</sup> MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Projekt cyklostezky*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/fondy-eu/programy-2004-2006/iniciativy-spolocenstvi/interreg-iiia-cr-slovensko/projekty-\(1\)/vybudovani-cyklisticke-stezky-bystrice-pod-lopen](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/fondy-eu/programy-2004-2006/iniciativy-spolocenstvi/interreg-iiia-cr-slovensko/projekty-(1)/vybudovani-cyklisticke-stezky-bystrice-pod-lopen)

<sup>131</sup> ERBBK. *Environmentální strategie*. [online]. [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=1&s=12&w=5>

## **Prezentace venkovského prostoru Euroregionu Bílé-Biele Karpaty I. a II.**

Realizováno ER BBK spolu se Zlínským a Trenčínským krajem. Projekt se uskutečnil ve dvou etapách. První část byla realizována v roce 2008, náklady na projekt činily 302.020 SK. Spoluúčast na financování projektu 34.650 SK. Druhá část realizace proběhla v roce 2009. Náklady na projekt byly 16.400 EUR se spoluúčastí ve výši 1.640 EUR. Projekt propagoval venkovské území euroregionu prostřednictvím propagačních materiálů, výstav a konzultací pro rozvojové strategie.<sup>132</sup>

### **„Hradná cesta stred“ – průzkum**

Realizace projektu zaměřeného na průzkum služeb v oblasti kulturní a turistických služeb pro realizaci projektu sítě turistických stezek mezi kulturními památkami. Realizováno v roce 2008, náklady na projekt 333.000 SK. Spoluúčast na projektu byla ve výši 33.300 SK.<sup>133</sup>

Z níže uvedeného grafu vyplývá, že v rámci projektů přeshraniční spolupráce mezi Českou a Slovenskou republikou je nejaktivnější ER BBK. Euroregion je v nejaktivnější v oblasti intenzity přeshraniční spolupráce, která je dána i tím, že jeho jediným přeshraničním partnerem je Slovenská republika. V oblasti propagace území je velmi aktivní Euroregion Beskydy, který projektů se Slovenskem vytvořil podstatně méně než ER BBK, ale ve své činnosti se aktivně zaměřuje na propagaci svého území a cestovního ruchu. Projektová aktivity ER BBK jsou stabilně zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu, převážně cyklostezek a na ochranu životního prostředí. V oblasti kulturní výměny uskutečňuje projekty, ve kterých zapojuje různé věkové skupiny obyvatelstva.

Euroregion Beskydy je v přeshraniční spolupráci se Slovenskem méně aktivní. Aktivity Euroregionu Beskydy jsou ovlivněny jeho spoluprací s Polskem, která je pro euroregion prioritní. Euroregion realizuje projekty v oblasti propagace, méně však v otázce životního prostředí.

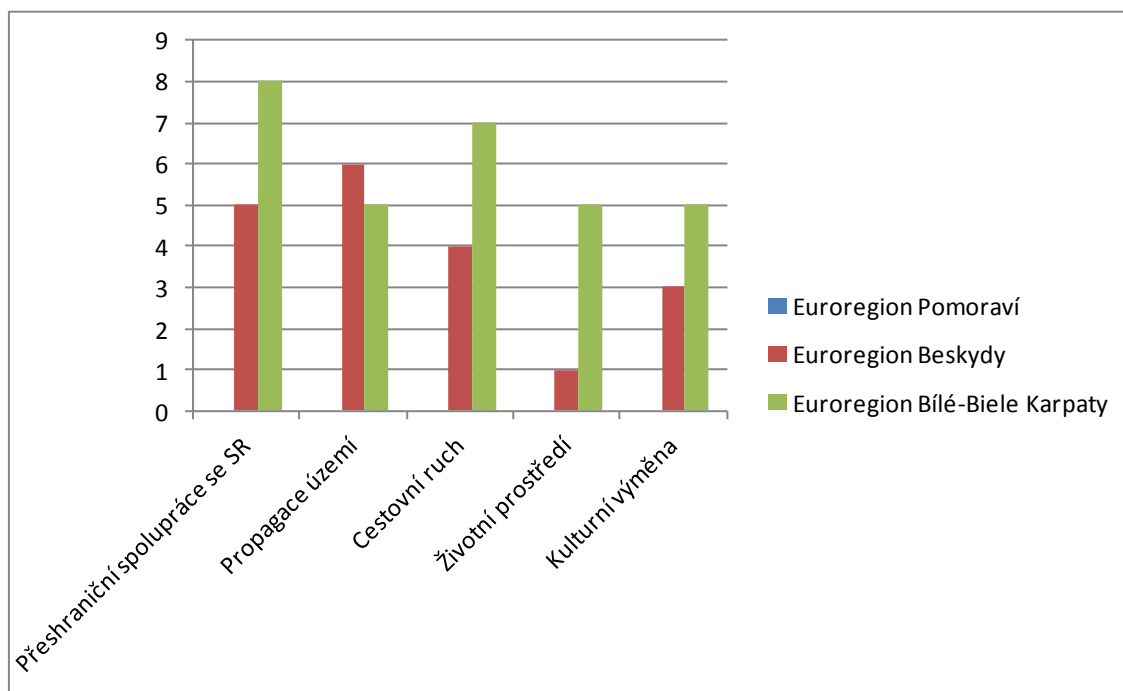
Euroregion Pomoraví nevytváří žádné projekty přeshraniční spolupráce se Slovenskou republikou.

---

<sup>132</sup> ERBBK. *Projekty*. [online]. [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=2&s=25>

<sup>133</sup> ERBBK. *Hradná cesta stred*. [online]. [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/dokumenty/spravodaj-2007/strana6b.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/dokumenty/spravodaj-2007/strana6b.pdf)

Graf 1: Srovnání aktivity euroregionů v přeshraniční spolupráci



Zdroj: Autor práce

#### 4.4 Projekty z hlediska druhů cestovního ruchu

V oblasti cestovního ruchu existuje několik možností členění cestovního ruchu. V oblasti česko-slovenské přeshraniční spolupráce a realizování společných projektů se nejčastěji vyskytuje kulturně poznávací cestovní ruch, společensky zaměřený cestovní ruch, rekreační cestovní ruch, sportovní cestovní ruch a cestovní ruch zaměřený na poznávání přírody.

Většina projektů je spojením několika druhů cestovního ruchu. Vždy, ale směřují k propagaci území a zlepšení kvality života místních obyvatel.

##### **Kulturně poznávací cestovní ruch**

Kulturně poznávací cestovní ruch je zaměřen na návštěvy pamětihodností, kulturních památek, muzeí, skanzenů, hradů, zámků, chrámů ale také kulturních událostí jako jsou vernisáže, lidové slavnosti apod.<sup>134</sup> Tento druh cestovního ruchu je v rámci přeshraniční spolupráce často využíván k podpoře vztahů přeshraniční spolupráce.

<sup>134</sup> MENDELU. *Druhy cestovního ruchu*. [online]. 19.08.2013 [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: [http://web2.mendelu.cz/af\\_291\\_projekty2/vseo/stranka.php?kod=1646](http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?kod=1646)

Projekt Euroregionu Beskydy, Putování za tradicí a krásami československých Beskyd propagoval kulturní památky euroregionu a zaměřil se na církevní stavby a typickou dřevěnou architekturu specifickou pro Zlínský kraj. V rámci projektu byla uskutečněna turistická soutěž, což originálně napomohlo k poznávání kulturních památek, šíření informací o regionu.<sup>135</sup>

Projektem ER BBK, Kouzlo pohádky ve dřevě zakleté, bylo realizováno společné česko-slovenské řezbářské sympozium s cílem podpořit umělce z pohraniční oblasti a přiblížit řezbářství a sochařství veřejnosti. Proběhla vernisáž projektu a prezentace ER BBK. Následně se pořádaly aktivity pro děti spojené s výstavou fotografií soch pohádkových bytostí vyrobených ze dřeva. Projekt byl zaměřen na kulturní výměnu mezi partnerskými státy.<sup>136</sup>

### **Rekreační cestovní ruch**

Rekreační cestovní ruch je zaměřen na relaxaci a odpočinek. Vyhledávané jsou wellness aktivity, lázeňské pobyty či rekreace v přírodě. Rekreační cestovní ruch může být také zaměřen pobytově, kdy návštěvníci tráví rekreaci na jednom místě. Pokud se pohybují po větším území, pak hovoříme o turistice. Při turistice v oblasti česko-slovenské hranice mají návštěvníci možnost využívat pěší turistiku, lyžařskou turistiku, cykloturistiku apod.<sup>137</sup> Pěší turistika a cykloturistika jsou euroregiony podporovány, jelikož tyto aktivity jsou šetrné k životnímu prostředí a náklady na budování dopravní dostupnosti jsou realizovatelné. Euroregion Beskydy i ER BBK realizují projekty zaměřené na budování cyklostezek, jejich údržbu, zkvalitňování dopravního značení, ale také cyklostezky propagují.

### **Sportovní cestovní ruch**

Sportovní cestovní ruch v příhraniční oblasti je významný horskou a vysokohorskou turistikou, cykloturistikou, letními a zimními sporty. K sportovnímu cestovnímu ruchu bývá přiřazována i pasivní účast na sportovních akcích.<sup>138</sup> Přeshraniční sportovní aktivity jsou využívány pro podporu přeshraniční výměny mládeže prostřednictvím základních škol a sportovních klubů.

---

<sup>135</sup> REGION BESKYDY. *Aktuality*. [online]. 19.08.2013 [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.sk/vyhľadavanie/>

<sup>136</sup> INFOPORTÁLY. *Řezbářské sympozium*. [online]. 2010 [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.infoportaly.cz/frydeckomistecko/frydek-mistek/4118-ve-frydku-mistku-probiha-rezbarske-sympozium>

<sup>137</sup> MENDELU. *Druhy cestovního ruchu*. [online]. 19.08.2013 [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: [http://web2.mendelu.cz/af\\_291\\_projekty2/vseo/stranka.php?kod=1646](http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?kod=1646)

<sup>138</sup> JETMAR, M. *Mezinárodní a přeshraniční spolupráce v cestovním ruchu*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9\\_1.pdf](http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9_1.pdf)



Euroregion Beskydy uskutečnil projekt, Cykloturistického informačního systému euroregionu Beskydy. Projekt vytvořil mapy sítě cyklostezek a započal snahy o zlepšení dopravního značení cyklostezek.

Projekty zaměřené na sport v euroregionech realizuje pravidelně Euroregion Beskydy, nejedná se o přímou přeshraniční spolupráci s Českou republikou, jde o aktivity, kde je zapojena i polská strana euroregionu. Jsou pravidelně pořádána Mistrovství euroregionu v judu, Mezinárodní atletické závody pro děti apod.<sup>139</sup>

### **Přírodní cestovní ruch**

Přírodní cestovní ruch je specifický svým zaměřením na poznávání přírody v dané oblasti. Oblast česko-slovenského pohraničí poskytuje vyhledávanou síť stezek pro pěší turistiku.

Projekt Nordic Walking s naučnou stezkou aneb „Valaši sa vracajú k čaganom,“ byl realizován v roce 2012 na území Euroregionu Beskydy, mezi obcemi Zděchov a Lazy pod Makytou. Projekt byl vytvořen pro rozvoj cestovního ruchu s cílem vytvořit novou turistickou infrastrukturu pro aktivitu Nordic Walking. Aktivita Nordic Walking umožňuje šetrné poznávání přírody. Byly vyhotoveny propagační materiály. Projekt také podpořil přeshraniční spolupráci a rozvinul spolupráci mezi obcemi na obou stranách hranice.<sup>140</sup>

### **Společensky zaměřený cestovní ruch**

Společensky zaměřený cestovní ruch je specifický tím, že lidé, kteří navštěvují lokality, v rámci společenského cestovního ruchu mají k místům vztah.<sup>141</sup> Většinou z těchto míst pocházejí jejich předci nebo zde mají příbuzné. Česko-slovenská hranice je pro tento typ cestovního ruchu ideální. Obyvatelstvo v pohraničí má často příbuzenské vztahy na obou stranách hranice.

---

<sup>139</sup> REGION BESKYDY. *Zpráva o činnosti 2012*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.regionbeskydy.sk/userfiles/Sprava%20o%20cinnosti%20ZRB\\_2012.pdf](http://www.regionbeskydy.sk/userfiles/Sprava%20o%20cinnosti%20ZRB_2012.pdf)

<sup>140</sup> BARABÁŠOVÁ, I. *Chodce ve Zděchové potěší naučná stezka*. [online]. 18.03.2011 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: [http://valassky.denik.cz/zpravy\\_region/chodce-ve-zdechove-potesi-naucna-stezka20110317.html](http://valassky.denik.cz/zpravy_region/chodce-ve-zdechove-potesi-naucna-stezka20110317.html)

<sup>141</sup> KOTÍKOVÁ, H. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013, s 22-243 ISBN 978-80-247-4603-6.

## 5 DOPORUČENÍ PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V OBLASTI ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICE

### 5.1 Cestovní ruch

Česko-slovenská příhraniční oblast oplývá velkým množstvím kulturních památek a přírodních krás. V oblasti cestovního ruchu má přeshraniční spolupráce v novém programovém období velký význam. Cestovní ruch tvoří významnou součást ekonomiky příhraničních regionů. Pro udržení přínosu cestovního ruchu a zabránění jeho poklesu je nutné zvýšit propagaci regionů podél česko-slovenské hranice. Z dlouhodobého hlediska je trendem snižování počtu návštěvníků, kteří v regionu přenocují. Dochází k nárůstu jednodenních návštěv v regionech, což snižuje pokles z příjmů v podnikatelském sektoru.

Oblast jižní Moravy, kde se nachází Euroregion Pomoraví je v České republice druhým nejnavštěvovanějším regionem, hned za hlavním městem Prahou. Podle údajů Českého statistického úřadu „do ubytovacích zařízení v Jihomoravském kraji přijelo v roce 2013 téměř 1,2 milionu hostů. Bylo mezi nimi 440 tisíc návštěvníků z ciziny, nejvíce z Polska, Slovenska a Německa. Proti roku 2012 hostů přibylo a strávili zde i více nocí, 8% nárůst počtu přenocování byl mezi kraji nejvyšší.“<sup>142</sup> Přílohu B této diplomové práce tvoří tabulkové znázornění návštěvnosti jednotlivých krajů České republiky spadajících do česko-slovenského pohraničí. Návštěvníci se podle výzkumů Českého statistického úřadu do regionu několikrát vracejí. Návštěvnost je sezónní a často se návštěvníci zdrží pouze jednu noc. Výhodou regionu převyšující jeho nedostatky je kulturní bohatství, tradice a vysoká úroveň kvality životního prostředí.<sup>143</sup>

Podle údajů Českého statistického úřadu navštívilo Moravskoslezský kraj, kde se nachází Euroregion Bílé-Biele Karpaty 606.017 hostů, z čehož v kraji přenocovalo 355.000. Což je nárůst o 4,9% oproti roku 2012. Zlepšení se odvíjí od vyššího počtu

---

<sup>142</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cestovní ruch v Jihomoravském kraji v roce 2013*. [online]. 12.02.2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni\\_ruch\\_v\\_jihomoravskem\\_kraji\\_v\\_roce\\_2013](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihomoravskem_kraji_v_roce_2013)

<sup>143</sup> JIHOMORAVSKÝ KRAJ. *Program rozvoje cestovního ruchu jihomoravského kraje pro období 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=39410&TypeID=12>

zahraničních návštěvníků v kraji. Vedle Jihomoravského kraje se jedná o největší nárůst v rámci celé České republiky.<sup>144</sup>

Cestovní ruch ve Zlínském kraji, kde se nachází Euroregion Beskydy podle posledních souhrnných údajů z roku 2012 je také frekventovaný. Ve Zlínském kraji se ubytovalo 483.929 hostů z čehož 69.587 hostů, tvořili cizinci v 349 hromadných ubytovacích zařízeních.<sup>145</sup>

Nejvíce možností ubytování využívají návštěvníci v Jihomoravském kraji, kde je také nejvyšší míra přenocování a nejvyšší počet ubytovacích kapacit z celého česko-slovenského pohraničí. Jihomoravský kraj je turisticky nejnavštěvovanějším územím z celého česko-slovenského pohraničí. Nejmenší počet ubytovacích zařízení a nejmenší počet nocujících návštěvníků je ve Zlínském kraji a tedy v Euroregionu Bílé-Biele Karpaty.

Tabulka 6: Ubytovací zařízení v ČR-SR pohraničí

Území jednotlivých euroregionů	Euroregion Pomoraví	Euroregion Beskydy	Euroregion Bílé-Biele Karpaty
Hromadná ubytovací zařízení	534	472	349
Lůžka celkem	35.225	27.050	22.559
Hosté	1.099.351	607.265	483.929
Přenocování	2.150.333	1.794.361	1.532.347

Zdroj:<sup>146</sup>

Souhrnně se dá v oblasti cestovního ruchu na území České republiky říci, že nejčastějším důvodem pobytu domácích návštěvníků se stala relaxace spojená s turistikou. Mírně poklesl počet návštěvníků, kteří vyhledávali poznávací turistiku a pěší turistiku. Turistika je nejsilnější částí českého cestovního ruchu. Mezi nejčtenější aktivity v cestovním ruchu patřilo v letních měsících roku 2013 na česko-slovenském pohraničí relaxace, poznávací turistika a sportovní turistika. Nejvíce návštěvníků vyhledávalo poznávací turistiku, pěší turistiku, horskou turistiku a cykloturistiku.<sup>147</sup>

<sup>144</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cestovní ruch v Jihomoravském kraji v roce 2013*. [online]. 12.02.2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni\\_ruch\\_v\\_jihomoravskem\\_kraji\\_v\\_roce\\_2013](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihomoravskem_kraji_v_roce_2013)

<sup>145</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika kraje*. [online]. 27.02.2014 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika\\_kraje](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje)

<sup>146</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Ubytovací zařízení*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/huz/>

<sup>147</sup> ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. *Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, souhrnná etapová zpráva léto 2013*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: [http://monitoring.czechtourism.cz/Czech\\_Tourism/res/leto2013/Monitoring-DCR\\_Souhrnna-etapovenkovskémceazprava\\_Leto-2013\\_CZ.pdf](http://monitoring.czechtourism.cz/Czech_Tourism/res/leto2013/Monitoring-DCR_Souhrnna-etapovenkovskémceazprava_Leto-2013_CZ.pdf)

Tvorba produktů v oblasti cestovního ruchu musí být v budoucnu motivována k využití potenciálu příhraniční oblasti a navazovat na již vybudovanou turistickou infrastrukturu. Pro vytvoření nových produktů v cestovním ruchu musí být brán zřetel na nové technologie, měnící se potřeby klientů, sledování konkurence a trhu. Při tvorbě produktů a rozvoji služeb v pohraniční oblasti je možné využít specifika této oblasti, jako je vinařství a lidové tradice. Odstraněním vnitřních hranic v Evropské unii padly některé bariéry. Přesto je nutné respektovat specifika česko-slovenské hranice, jakými jsou např. nejednotná měna, nestejnost ve dnech státních svátků, které několikrát do roka nabízí možnost prodloužených víkendů, rozdílné kulturní zájmy apod. Nové aktivity napomohou k držení turistické oblíbenosti území.

Možností rozvoje příhraniční oblasti je venkovská turistika. Tato forma turistiky má pozitivní dopad pro životní prostředí. Venkovská turistika je spojena s rozvojem malého a středního podnikání, pomáhá vytvářet pracovní místa na venkově. Využívá kulturní, historický potenciál obcí a jejich okolí kde je venkovská turistika provozována.<sup>148</sup> Venkovské oblasti česko-slovenského pohraničí mají potenciál rozvoje, ale jsou ovlivněny stavem zemědělství, rozvojem měst, stěhováním mladšího obyvatelstva do měst apod.

Pro zvýšení ekonomického potenciálu příhraniční oblasti je nutné motivovat podnikatelské subjekty na tomto území a získávat pro oblast nové investory. Regiony musí vytvářet vhodné plochy pro podnikání i ve vztahu k cestovnímu ruchu.<sup>149</sup>

Přílohu E této práce, tvoří mapa České republiky s vyznačením míry aktivit v oblasti podpory cestovního ruchu prostřednictvím finančních prostředků z Evropské unie a národních zdrojů.

Hlavní výzvy přeshraniční spolupráce pro nadcházející období v oblasti cestovního jsou:

- rozvoj aktivit soukromého a veřejného sektoru zaměřených na zvýšení kvality služeb v cestovním ruchu;
- tvorba tematických produktů cestovního ruchu a jejich propagace;
- podpora spolupráce a rozvoje podnikatelského sektoru;
- zefektivnění informovanosti o cestovním ruchu v euroregionech na internetových portálech cestovního ruchu;
- tvorba přeshraničních projektů v oblasti propagace cestovního ruchu;

---

<sup>148</sup> DÖMEOVÁ, L. et al. *Venkovský cestovní ruch v České republice*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2012. ISBN 978-80-213-2264-6.

<sup>149</sup> STEJSKAL, J., J. KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, s.r.o., 2009, s. 87. ISBN 978-80-7367-588-2.

- vytvoření strategie pro prodloužení pobytu návštěvníků mimo letní a zimní sezónu se zaměřením na lidové tradice a vinařskou turistiku;
- posílení propagace cestovního ruchu prostřednictvím internetu;
- podpora rekreační turistiky na vodních dílech, zvláště na Baťově kanále;
- aktivní čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

## 5.2 Doporučení pro další rozvojové oblasti

Cestovní ruch v česko-slovenském pohraničí souvisí s kvalitou životního prostředí, která přitahuje návštěvníky. Dále s dopravní infrastrukturou, která zajišťuje dostupnost regionů. Přeshraniční spolupráce poskytuje finanční prostředky pro uskutečňování rozvojových aktivit v pohraniční oblasti, kde je významným ekonomickým faktorem cestovní ruch.

### Životní prostředí

Příhraniční oblast česko-slovenské hranice tvoří velké množství přírodních parků, národních parků a chráněných krajinných oblastí s velkým množstvím chráněných přírodních a živočišných druhů. Přírodní bohatství patří mezi velký přínos pro cestovní ruch v pohraničí.

V oblasti se vyskytují soustavy chráněných území členských států evropské unie, jedná se o soustavu NATURA 2000. Jejím cílem je zachování přírodního území pro budoucí generace a území v soustavě NATURA 2000 mají být nad zájmy lidské činnosti. Některé aktivity v oblasti cestovního ruchu nebo budování infrastruktury na tomto území mohou být prováděny jen omezeně, nebo vůbec.<sup>150</sup>

Přeshraniční spolupráce může dále napomáhat v problematice odpadového hospodářství, ochraně vodstev, ochraně ovzduší a řízení rizik spojených s přírodními katastrofami.

Hlavní podmínky přeshraniční spolupráce pro aktuální období:

- tvorba spolupráce zaměřené na podporu ekologických aktivit;
- propagace a podpora ekologické osvěty;
- rozvoj činnosti v podpoře obnovitelných zdrojů energie, snížení energetické náročnosti pohraniční oblasti;

<sup>150</sup> NATURE. *Co je NATURA 2000*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=2102&akce=&ssHledat=>

- zlepšení společné přeshraniční strategie pomoci, proti přírodním katastrofám;
- aktivní čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

### Dopravní infrastruktura

V příhraniční oblasti jsou vybudovány silnice první a druhé třídy a je zde rozvinuta síť integrované dopravy. Kromě Jihomoravského kraje, postrádá oblast významné dopravní tahy, jako jsou dálnice, které by propojovaly státy navzájem.

Nejhustší síť silnic a dálnic je v Jihomoravském kraji, kde je nejvíce železničních tratí ze všech krajů na kterých jsou euroregiony na česko-slovenské hranici. Stabilní nárůst v budování silniční i vlakové infrastruktury zaznamenává v posledních pěti letech kraj Moravskoslezský, kde se nachází Euroregion Beskydy.<sup>151</sup>

Tabulka 7: Dopravní infrastruktura

Území jednotlivých euroregionů	Euroregion Pomoraví	Euroregion Beskydy	Euroregion Bílé-Biele Karpaty
Délka silnic a dální (km)	4.467	3.454	2.140
Délka provozních železničních tratí (km)	783	664	359

Zdroj<sup>152</sup>

Celé území je dopravně dostupné pro silniční, vlakovou i integrovanou dopravu, ale v každém regionu s různou intenzitou. Významným železničním koridorem je trasa Bratislava – Brno – Ostrava. Pohraniční oblast disponuje velkou sítí cyklostezek, různé obtížnosti a kvality. Největší síť cyklostezek je v Jihomoravském Kraji. Pro cykloturisty se osvědčila služba možnosti převozu kol ve speciálně upravených autobusech integrované dopravy v Euroregionu Beskydy.<sup>153</sup> Tato služba má potenciál rozvoje v rámci celého pohraničí s využitím minimálně pro hlavní turistickou sezónu. V oblasti vodních sportů a vodní dopravy mají toky po obou stranách hranice možnost rozvoje v rekreační plavbě.

<sup>151</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Doprava*. [online]. 23.09.2013 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/doprava-xt>

<sup>152</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Doprava*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/doprava\\_a\\_spoje](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/doprava_a_spoje)

<sup>153</sup> KRAJ JIHOMORAVSKÝ. *Stratégia cezhraničnej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Českou republikou pre programové obdobie 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: [http://.kr-jihomoravsky.cz%2FDefault.aspx%3FPubID%3D206939%26TypeID%3D7&ei=q1gYU8e3LOWT4ASij4GgCg&usg=AFQjCNFKPH\\_rsBLEysX2wYW\\_hINPoUh6Dw](http://.kr-jihomoravsky.cz%2FDefault.aspx%3FPubID%3D206939%26TypeID%3D7&ei=q1gYU8e3LOWT4ASij4GgCg&usg=AFQjCNFKPH_rsBLEysX2wYW_hINPoUh6Dw)

Doporučení pro budoucí rozvoj dopravní infrastruktury:

- využití potenciálu existující sítě cyklostezek;
- využití vodních toků pro turismus v osobní lodní dopravě a turistických aktivitách;
- podpora výstavby infrastruktury pro integrovanou dopravu;
- budování rychlostních silnic a dálnic;
- posílení integrovaného dopravního systému v turistické sezóně;
- aktivní čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

### **Přeshraniční spolupráce**

Euroregiony v jejich činnosti omezuje právní subjektivita, kterou většina euroregionů nemá. Právní postavení euroregionů je komplikované, existují jako národní sdružení fungující sami za sebe na obou stranách hranice. Dohoda o vzniku euroregionů uzavřená mezi národními celky však nezajišťuje euroregionu právní subjektivitu. Bez právní subjektivity euroregiony nemohou společně hospodařit s finančními prostředky, nakládat s majetkem a trvale zaměstnávat pracovníky.

Od roku 2006 je v Evropské unii umožněno založit právní subjekt, který může, vzniknou z iniciativy územních jednotek států a také ze zájmu sdružení. Jedná se o Evropské seskupení pro územní spolupráci (European Grouping of Territorial Cooperation, dále jen ESÚS). ESÚS je právním nástrojem který umožňuje pro přeshraniční spolupráci vytvořit stabilní strukturu.<sup>154</sup>

ESÚS může být využit při realizaci přeshraniční spolupráce v oblastech veřejného zdraví, dopravy, vytváření nadnárodních struktur pro cestovní ruch. ESÚS může napomoci k vyšší úrovni přeshraniční spolupráce a k jejímu zefektivnění.<sup>155</sup> Euroregiony mají tedy možno změnit svůj statut na ESÚS a s právní subjektivitou by získaly možnost vyvíjet svou činnost na vyšší úrovni spolupráce. Pro euroregiony, kterým se nepodařilo získat alespoň částečně právní subjektivitu jako ER BBK se ESÚS jeví jako zajímavá možnost pro její získání. Žádná z euroregionů v České republice ji však zatím nevyužil.

Rokem 2014 započalo nové programové období pro roky 2014 až 2020. V tomto osmiletém cyklu budou přerozděleny finanční prostředky z Evropské unie do

<sup>154</sup> REGIONÁLNÍ POLITIKA. *ESÚS*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/archive/funds/gect/index\\_cs.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/gect/index_cs.htm)

<sup>155</sup> POŠTOLKA, V. a BRANDA, P. *Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa*. [online]. [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: [http://www.vse.cz/%2Fpolec%2Fdownload.php%3Fjnl%3Drst%26pdf%3D7.pdf&ei=c-cWU77qPNCv4QS4yoCgDw&usg=AFQjCNE6bmN0zhD\\_0nNa33T6rhJAiLSvSQ&bvm=bv.62286460,d.bGE](http://www.vse.cz/%2Fpolec%2Fdownload.php%3Fjnl%3Drst%26pdf%3D7.pdf&ei=c-cWU77qPNCv4QS4yoCgDw&usg=AFQjCNE6bmN0zhD_0nNa33T6rhJAiLSvSQ&bvm=bv.62286460,d.bGE)

strukturálních fondů. V minulém programovém období 2007 až 2013, bylo pro Českou republiku v rámci kohezní politiky vyčleněno 26,7 miliard EUR. Finanční prostředky byly dříve rozděleny do 17 operačních programů.<sup>156</sup> Aktuálně je „na sedm let je pro unijní státy vyčleněno 960 miliard eur, pro Českou republiku 20,5 miliard eur“<sup>157</sup> a je připraveno osm operačních programů.

Česká republika měla vzhledem ke své velikosti v minulém období velký počet operačních programů. Ty jsou aktuálně zredukovány. Tato redukce by měla napomoci k zjednodušení dotační politiky. Regionální operační programy byly sloučeny do jednoho Integrovaného operačního programu. Ke sloučení programů došlo také ve vzdělávání a výzkumu. Programové období reaguje na aktuální problémy v rámci Evropské unie. Přílohou C této diplomové práce je tabulkové srovnání rozdílů mezi operačními programy v minulém a aktuálním období.

V rámci operačních programů budou dotační i jiné formy podpory zaměřeny na zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, rozvoj páteřní infrastruktury, zvyšování kvality a efektivity veřejné správy. Bude aktivně podporováno sociální začleňování, boj s chudobou a integrovaný rozvoj území. Přednost při realizaci budou mít projekty podporující rozvoj území a podporující podnikání než projekty zaměřená např. na opravu kulturních památek. Na základě cílů Evropské unie uskutečňovaných pomocí Strategie Evropa 2020, bude kladen pro Českou republiku důraz na inteligentní a udržitelný ekonomický růst, inovace, výzkum, vývoj apod.<sup>158</sup>

Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014-2020, bude nově členěn do čtyř prioritních os, které budou zaměřeny na:

- Prioritní osa I. využívání inovačního potenciálu. Osa je zaměřena na využívání inovačního potenciálu, na rozvoj vzdělávání, inovace ve výuce, budování společné vzdělávací infrastruktury a využití nových technologií ke zkvalitňování výuky. Vytváření programů pro rozvoj pracovníků ve školství, zavádění systémů pro monitorování kvality vzdělávání a tvorbu programů pro celoživotní vzdělávání.
- Prioritní osa II. dopravní dostupnost. V rámci této priority budou podporovány aktivity související s bezpečností dopravního provozu. Projekty zajišťující

<sup>156</sup> MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Finanční prostředky pro ČR*. [online]. [cit. 2014-01-12].

Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/FAQ>

<sup>157</sup> RADA SEVEROVÝCHOD. *Finance pro ČR 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z:

<http://www.rada-severovychod.cz/evropa-muze-do-roku-2020-vycerpat-960-miliard-eur-cesko-20-5-1>

<sup>158</sup> EURACTIV. *Struktura OP 2014-20*. [online]. [cit. 2014-01-13]. Dostupné z: [Vhttp://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/analiza/struktura-novych-operacnich-programu-na-roky-2014-2020-v-ceske-republice-010948](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/analiza/struktura-novych-operacnich-programu-na-roky-2014-2020-v-ceske-republice-010948)



doplnění chybějícího dopravního značení na cestách navazující na přeshraniční tahy. Podpořeno bude budování cyklotras navazující na síť transevropských cyklostezek.

- Prioritní osa III. kvalitní životní prostředí pro obyvatele. Projekty podpoří aktivity směřující k vypracování strategií pro ochranu přeshraničních území s chráněnými biotopy. Dále bude podpořen monitoring aktuálního stavu životního prostředí v pohraničí, včetně školení.
- Prioritní osa IV. rozvoj příměstských aktivit. Priorita je vytvořena pro podporu kulturní výměny mezi obyvatelstvem v příhraniční oblasti např. na školící kurzy, výměnné návštěvy, přeshraniční sociální integrace. Podpora se bude vztahovat na projekty se zaměřením na přeshraniční propagaci pracovních možností. Budou připravovány strategické dokumenty pro společné plánování a správu území a propagace pro více účelové záměry k využití krajiny.<sup>159</sup>

Doporučení pro rozvoj přeshraniční spolupráce:

- zvážení možnosti získání právní subjektivity u euroregionů;
- podpora všech forem přeshraniční spolupráce;
- vytváření strategických dokumentů pro účelné čerpání finančních prostředků;
- realizace projektů přeshraniční spolupráce se zaměřením na rozvoj cestovního ruchu;
- realizace menších přeshraničních projektů s dlouhodobým cílem;
- aktivní čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

### 5.3 Propagace cestovního ruchu v euroregionech

Návštěvníci nejčastěji využívají, jako zdroj informací o turistických lokalitách internet. Mimo internetu jsou zdrojem informací, doporučení známých a část návštěvníků dá i na osobní zkušenost, pokud je zkušenost kladná, pak se návštěvníci do regionu vracejí. Z propagace regionů v oblasti česko-slovenské hranice, návštěvníky nejvíce zaujala reklama venkovní a reklama na internetu. Menší vliv na návštěvníky má reklama v rádiu, tisku a televizní reklama.

Euroregiony na česko-slovenském pohraničí propagují svá území na veletrzích cestovního ruchu, které jsou pořádány pravidelně v Brně a Bratislavě. Na veletrzích

---

<sup>159</sup> REGIONÁLNÍ PORADENSKÁ AGENTURA. *OP Slovensko-Česká republika*. [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.rpa.cz/Dotacni-programy/Dotace-2014-2020/slovensko-CR-OP-2014.aspx>

probíhá prezentace regionů, jejich atraktivit a navazují se kontakty pro rozvoj regionů v oblasti cestovního ruchu. Veletrhy cestovního ruchu podléhají trendu postupnému úbytku zájmu jak vystavovatelů, tak návštěvníků. Informace z oblasti turistického ruchu jsou k snadnému a rychlému dohledání na internetu. Internet současně poskytuje nejvíc informací o cestovním ruchu ze všech informačních toků.<sup>160</sup>

Euroregiony vydávají propagační materiály o svém území, jedná se převážně o turistické mapy a propagační materiály k významným kulturním památkám. Distribuovány jsou i cyklomapy, které se pravidelně obměňují. V rámci větších projektů jsou vydávány materiály o projektech a jejich přínosu pro obě partnerské strany. Propagační materiály bývají zveřejňovány na internetových stránkách realizátorů a účastníků projektů. Tištěné informace jsou distribuovány na kontaktních místech euroregionů a v turistických informačních centrech.<sup>161</sup> Tyto materiály jsou návštěvníky vyhledávány.

Vydávání regionálních tisků je náročnou formou prezentace a informovanosti o regionech. Euroregion Beskydy, díky dotačnímu programu vydával osmidílný magazín o dění v euroregionu. Zbýlé euroregiony mohou svou činnost představovat v různých regionálních listech a magazínech zaměřených na tematiku významnou pro danou oblast. Příkladem jsou akce zaměřené na rozvoj životního prostředí v Bílých Karpatech, kde vychází časopis Bílé-Biele Karpaty s informacemi o příhraniční oblasti zaměřený na životní prostředí.<sup>162</sup>

Reklama v médiích nebývá euroregiony příliš využívána. Ale při větších kulturních akcích jsou veřejnosti podávány informace v místních rádiích a na regionálních televizních stanicích. Euroregion Bílé-Biele Karpaty při vytváření projektu zaměřeného na rozvoj a posílení sklářské tradice v euroregionu počítal i s financemi pro natočení krátkých pořadů o programu, což zajistila regionální televize.<sup>163</sup>

Jak je uvedeno internet poskytuje velké množství informací ve vztahu k cestovnímu ruchu i euroregionům a jejich členům. Každý euroregion má svoji webovou stránku, kde je představena jeho činnost a jsou zde podávány informace veřejnosti. Tyto stránky jsou důležitou formou propagace. Ne všechny webové stránky mají moderní vzhled a poskytují dostatek informací. Kromě informací o euroregionu

---

<sup>160</sup>REGION BESKYDY. *Aktuality*. [online]. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/49-euroregion-beskydy-se-na-konci-ijna-zuastnil-veletrhu-cestovniho-ruchu-toursalon-pozna-2012>

<sup>161</sup>REGION BÍLÉ KARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

<sup>162</sup>ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY. *Časopis Bílé-Biele Karpaty*. [online]. [cit. 2014-02-21].

Dostupné z: <http://www.bilekarpaty.cz/csop/casopis/>

<sup>163</sup>ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. *Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, souhrnná etapová zpráva léto 2013*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: [http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/res/leto2013/Ceska\\_republika\\_Leto-2013\\_CZ.pdf](http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/res/leto2013/Ceska_republika_Leto-2013_CZ.pdf)

samotném je pro návštěvníky vhodné zveřejňování kontaktů na významné akce v oblasti, pamětihodnosti, ubytování, stravování, apod. Aktuální informace o euroregionu by měli být z poslední doby.

Pro podporu informovanosti o možnostech cestovního ruchu v česko-slovenském pohraničí je vhodné:

- pravidelně aktualizovat informace na webových stránkách euroregionů;
- informovat s dostatečným předstihem o pořádání kulturních akcí;
- aktivně využívat k propagaci aktivit euroregionů internetové portály cestovního ruchu;
- vytvářet propagační materiály euroregionů v přehledné formě;
- distribuovat propagační materiály do informačních center;
- aktivní čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

## ZÁVĚR

Diplomová práce pojednává o euroregionech na česko-slovenské hranici a jejich významu pro vytváření přeshraničních aktivit. Česká republika před deseti lety vstoupila do Evropské unie a tím se naskytla možnost čerpání finančních prostředků z Evropských fondů. Oblast československého pohraničí je periferní a pro odstraňování nevýhod plynoucích z jeho polohy je v novodobé historii samostatných států Česka a Slovenska, využíván Operační program přeshraniční spolupráce Evropské unie. Pohraniční oblast nemá mnoho možností ekonomického rozvoje, ale díky finančním prostředkům z programů přeshraniční spolupráce může aktivitou euroregionů toto omezení zmírňovat.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit míru a význam přeshraniční spolupráce pro rozvoj česko-slovenské pohraniční oblasti a vytvořit doporučení pro rozvoj území v rámci cestovního ruchu. Euroregiony na česko-slovenské hranici byly vyhodnoceny nejen podle svých cílů při založení, ale také v aktivitách přeshraniční spolupráce.

Zakládající části jednotlivých euroregionů si při jejich založení kladly velké cíle spadající do všech oblastí života obyvatelstva. Euroregiony na česko-slovenské hranici pracují již více než deset let, během této doby si vytvořily oblasti, kterými se ubírají a od počátečních obsáhlých cílů postupně upustily. Změnily se i partnerské vazby se sousedními státy. Ale význam přeshraniční spolupráce pro rozvoj příhraniční oblasti zůstal u všech euroregionů na prvním místě.

Potenciál celé pohraniční oblasti je v rozvoji cestovního ruchu neboť cestovní ruch vytváří pracovní místa a podporuje ekonomiku. Rozvoj cestovního ruchu souvisí se stavem infrastruktury a životním prostředím. Všechny tyto faktory ovlivňují návštěvnost česko-slovenského pohraničí. Území má mnoho turistických zajímavostí, kulturních památek a přírodních krás. Tento rozvojový potenciál byl vyhodnocen v kapitole čtvrté.

Euroregion Pomoraví má podle dostupných zjištění největší rozvojový potenciál v oblasti cestovního ruchu. Ale aktuálně nevytváří žádnou přeshraniční spolupráci se Slovenskou republikou. Slovenský partner euroregionu zanikl a euroregion se orientoval na spolupráci česko-rakouskou. Přeshraniční aktivity samostatně vytvářejí územní celky a sdružení z Jihomoravského kraje. Pokud by euroregion našel nového slovenského partnera, pak vznikne prostor pro vytváření větších projektů. Jednalo by se například o cílenou a systematicky rozvíjenou propagaci cestovního ruchu po obou stranách hranice.

Euroregion Beskydy je v otázce přeshraniční spolupráce se Slovenskem aktivní. Jeho činnosti směřují k propagaci euroregionu, vytváření přeshraničních vazeb mezi obyvatelstvem a k rozvoji cestovního ruchu. Euroregion Beskydy je správcem Fondu Mikroprojektů pro česko-polskou spolupráci. Aktivity euroregionu směřují ve větší míře k česko-polské spolupráci. Euroregion by se měl více zaměřit na projekty týkající se ochrany životního prostředí, neboť udržení přírodního rázu Beskyd je důležité pro rozvoj turistiky v oblasti.

Euroregion Bílé Karpaty je jediným z euroregionů na česko-slovenské hranici, který má přímou přeshraniční spolupráci se Slovenskem. Euroregion Bílé Karpaty je správcem Fondu mikroprojektů pro česko-slovenskou spolupráci. Mimo tvorbu vlastních aktivit se také zaměřuje na metodickou pomoc žadatelům v oblasti realizování mikroprojektů. Euroregion je v míře přeshraniční spolupráce nejaktivnější a jeho činnost spadá do všech oblastí operačního programu přeshraniční spolupráce.

Rokem 2014 započalo nové programové období a euroregionům se naskytla možnost opětovného čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie. Při budoucím vytváření přeshraničních projektů by se měly zaměřit na podporu a rozvoj stávající dopravní infrastruktury, propagaci euroregionů a upevňování přeshraničních vazeb s přeshraničními partnery. Zlepšení by se měla orientovat na kvalitu ubytovacích kapacit a školení personálu zaměstnaného v cestovním ruchu. Dále na tvorbu aktivit pro rodiny s dětmi, které oblast navštíví a zabezpečit v hlavní turistické sezóně zázemí pro turisty a cykloturisty.

Euroregiony nevytváří projekty jen pro podporu svého sdružení, ale metodicky pomáhají svým členům s příhraničními projekty, neboť jde o rozvoj území jako celku. Díky přeshraniční spolupráci je oblast česko-slovenského pohraničí vnímána jako krásné místo vhodné pro rekreaci.

## SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

### Seznam použitých českých zdrojů

DOČKAL, V a kol. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky. Růžový obláček a hrana reality*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3751-2.

DOČKAL, V a kol. *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství. Případová studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4012-2.

DÖMEOVÁ, L a kol. *Venkovský cestovní ruch v České republice*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2012. ISBN 978-80-213-2264-6.

HOUŽVIČKA, V., L. NOVOTNÝ. *Otisky historie v regionálních identitách obyvatel pohraničí*. Praha: AV ČR, 2007. ISBN 978-80-7330-109-5.

JEŘÁBEK, M., J. DOKOUPIL a T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* 1. vyd. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.

JEŘÁBEK, M. *Geografická analýza pohraničí České republiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999. ISBN 80-85950-76-6.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ. *Venkovská turistika*. Tišnov: Eceat CZ, 2006. E 15382.

KOTÍKOVÁ, H. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.

MATES, P., R. WOKOUN a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.

NETOLICKÝ, V. *Euroregiony*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Eupress, 2007. ISBN 987-80-86754-78-9.

NEUSS, B., M. NIEDOBITEK, L. NOVOTNÝ, P. ROSŮLEK a kol. *Kooperační vztahy v nové Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Libri, 2013. ISBN 978-80-7277-519-4.

STEJSKAL, J., J. KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.

WOKOUN, R., N. KREJČOVÁ, J. KOUŘILOVÁ, M. DAMBORSKÝ a M. PĚLUCHA. *Konkurenceschopnost regionů Evropské unie a České republiky*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2012. ISBN 978-80-7414-534-6.

WOKOUN, R., Z. LUKÁŠ a J. KOUŘILOVÁ. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Ifec s.r.o., 2002. ISBN 80-864 12-18-0.

WOKOUN, R., J. TVRDOŇ. a kol. *Přímé zahraniční investice a regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2010. ISBN 978-80-245-1736-0.

WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2007. ISBN 978-80-245-1301-0.

ZAHRADNÍK, P. *Vstup do Evropské unie: přínosy a náklady konvergence*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-472-4.

ZICH, F. *Regionální identita obyvatel v pohraničí. Sborník příspěvků z konference „Evropská, národní či regionální identita?“* 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2003. ISBN 80-7330-039-7.

Zákon o obcích Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), Dostupné z: ASPI.

Zákon o krajích Zákon č. 129/2000 Sb. ze dne 12. Dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). Dostupné z: ASPI.

## **Seznam použitých zahraničních zdrojů**

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ. *Přeshraniční spolupráce ČR-SR*. [Online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/slovensko-cr/>

ERBBK. *Aktuality*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=1>

ERBBK. *Hradná cesta stred*. [online]. [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/dokumenty/spravodaj-2007/strana6b.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/dokumenty/spravodaj-2007/strana6b.pdf)

ERBBK. *Podpora sklárství*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/podpora-zachovania-sklarstva.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/podpora-zachovania-sklarstva.php)

ERBBK. *Projekty*. [online]. [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=2&s=25>

ERBBK. *VITRUM PRO FUTURUM*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=2&s=24&w=18>

## **Seznam použitých internetových zdrojů**

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ. *Přeshraniční spolupráce ČR-SR*. [Online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/slovensko-cr/>

ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. *ČR léto 2013*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z <http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/zpravy.html>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cestovní ruch v Jihomoravském kraji v roce 2013*. [online]. 12.02.2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni\\_ruch\\_v\\_jihomoravskem\\_kraji\\_](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihomoravskem_kraji_)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Doprava*. [online]. 23.09.2013 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/doprava-xt>



ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Seznam euroregionů v příhraničních oblastech*. [online]. 23. 07. 2012 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/seznam\\_euroregionu\\_v\\_prihranicnich\\_oblastech\\_cr](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/seznam_euroregionu_v_prihranicnich_oblastech_cr)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Euroregiony v České republice*. [online]. 13. 06. 2007 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2005dicniplan.nsf/p/1372-05>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Euroregiony České republiky - mapa*. [online]. 14. 05. 2012 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://notes3.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/krajp/13-5120-04-xl>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika kraje*. [online]. 27.02.2014 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika\\_kraje](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Údaje, Jihomoravský kraj*. [online]. 07. 05. 2012 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xb>

EURACTIV. *Příspěvky na činnost euroregionů*. [online]. 22. 08. 2008 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/clanok/euroregiony-dostali-prispevky-na-cinnost>

EUREGIO-EGRENSIS. *Stanovy*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euregio-egrensis.cz/>

EUREGIO. *Euroregion Šumava*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euregio.cz/euregio/index.php?page=30&lang=cz&sm=1#>

EUREGIO. *O projektu EUREGIO*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.euregio-city.net/text/cs/uvodni-slovo.aspx>

EUREGIO-TESCHINENSIS. *Zakládající dokumenty*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: <http://www.euregio-teschinensis.eu/euroregion-tesinske-slezsko/zakladni-dokumenty/>

EURO-GLACENSIS. *O euroregionu*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

EUROPRADEĎ. *Vznik euroregionu Praděd*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.europraded.cz/index.php?show=uvodem>

EUROREG. *Stanovy sdružení*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.euroreg.cz/?content=page&id=1>

EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *O euroregionu*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/zalozenie-zdruzenia.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/zalozenie-zdruzenia.php)

EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Program udržateľného rozvoje*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_backup\\_site/fileadmin/erbbk/strana\\_14-36.pdf](http://www.erbbk.sk/_backup_site/fileadmin/erbbk/strana_14-36.pdf)

EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Rozvoj sdružení ER BBK*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/ciele-zdruzenia.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/ciele-zdruzenia.php)

EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. *Vitrum pro futurum*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/subory/2013-09-21/vpf\\_web.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/subory/2013-09-21/vpf_web.pdf)

EUROREGION-ELBE-LABE. *Region*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.euroregion-elbe-labe.eu/cz/region/>

EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA. *Základní principy*. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=65&L=1>

EUROREGION POMORAVÍ. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: <http://www.euregio-weinviertel.eu/cz/projekty.html>

EUROREGION POMORAVÍ. *Regionální strategie*. [online]. [cit. 2014-01-015]. Dostupné z: <http://www.euregio-weinviertel.eu/cz/regionalni-strategie.html>

EUROREGION-SILESIA. *Smlouva o spolupráci*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: [http://www.euroregion-silesia.cz/show\\_text.php?id=euroregion-silesia-cz-ceska-cast-euroregionu-silesia](http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=euroregion-silesia-cz-ceska-cast-euroregionu-silesia)

EUROSKOP. *Fond mikroprojektů*. [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/776/21724/clanek/fond-mikroprojektu-v-ramci-ops-sr-cr-2007-2013/>

INFOPORTÁLY. *Řezbářské sympozium*. [online]. 2010 [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.infoportaly.cz/frydeckomistecko/frydek-mistek/4118-ve-frydku-mistku-probiha-rezbarske-sympozium>

KRAJ MORAVSKOSLEZSKY. *Doprava*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://okraji.kr-moravskoslezsky.cz/doprava.html>

LYSA HORA. *Beskydy*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.lysahora.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=51550>

MENDELU. *Druhy cestovního ruchu*. [online]. 19.08.2013 [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: [http://web2.mendelu.cz/af\\_291\\_projekty2/vseo/stranka.php?kod=1646](http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?kod=1646)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Finanční prostředky pro ČR*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/FAQ>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Program přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Slovensko>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Programy a dotace*. [online]. [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Programy-a-dotace>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Projekt cyklostezky*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/fondy-eu/programy-2004-2006/iniciativy-spolecenstvi/interreg-iiia-cr-slovensko/projekty-\(1\)/vybudovani-cyklisticke-stezky-bystrice-pod-lopen](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/fondy-eu/programy-2004-2006/iniciativy-spolecenstvi/interreg-iiia-cr-slovensko/projekty-(1)/vybudovani-cyklisticke-stezky-bystrice-pod-lopen)

NATURE. *Co je NATURA 2000*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=2102&akce=&ssHledat=>

RADA SEVEROVÝCHOD. *Finance pro ČR 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.rada-severovychod.cz/evropa-muze-do-roku-2020-vycerpat-960-miliard-eur-cesko-20-5-1>

REGION BESKYDY. *Aktuality*. [online]. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/49-euroregion-beskydy-se-na-konci-ijna-zuastnil-veletrhu-cestovniho-ruchu-toursalon-pozna-2012>

REGION BESKYDY. *Křížem krážem CZ-SK*. [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/60-kiem-kraem-cz-sk-euroregionem-beskydy-nove-propagani-materialy>

REGION BESKYDY. *Obce a sdružení*. [online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/obce-a-sdrueni-obci>

REGION BESKYDY. *Projekt CISE*. [online]. [cit. 2013-11-05]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/pehled-realizovanych-projekt/5-cise-cykloturisticky-informani-system-euroregionu-beskydy>

REGION BESKYDY. *Přeshraniční turismus v Euroregionu Beskydy*. [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-sk/27-realizace-projektu-cezhraniny-turismus-v-euroregione-beskydy-ukonena>

REGION BESKYDY. *Putování za tradicí a krásou ČR-SR Beskyd*. [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/aktuality/36-putovani-za-tradici-a-krasou-eskoslovenskych-beskyd>

REGION BESKYDY. *Tisková zpráva*. [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-sk/63-tiskova-zprava-slovenskeho-sdrueni-region-beskydy-slovenske-asti-euroregionu-beskydy>

REGION BESKYDY. *Zpráva o činnosti 2012*. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.regionbeskydy.sk/userfiles/Sprava%20o%20cinnosti%20ZRB\\_2012.pdf](http://www.regionbeskydy.sk/userfiles/Sprava%20o%20cinnosti%20ZRB_2012.pdf)

REGION BÍLÉ KARPATY. *O nás*. [online]. [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz>

REGION BÍLÉ KARPATY. *Realizované projekty*. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz>

REGION BÍLÉ KARPATY. *Výzvy*. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

REGION BÍLÉ KARPATY. *Akce*. [online]. [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Pamětihodnosti*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/turisticke-ris/beskydy-cz/pametihodnosti/>

REGIONÁLNÍ PORADENSKÁ AGENTURA. *OP Slovensko-Česká republika*. [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.rpa.cz/Dotacni-programy/Dotace-2014-2020/slovensko-CR-OP-2014.aspx>

REGIONÁLNÍ POLITIKA. *ESÚS*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/archive/funds/gect/index\\_cs.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/gect/index_cs.htm)

SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Členové SOM JM*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/clenove/>

SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Euroregion Pomoraví, Dohoda o založení*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/euroregion-pomoravi/>

SDRUŽENÍ OBCÍ A MĚST JIŽNÍ MORAVY. *Orgány*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/organy/>

SILVANORTICA. *Základní informace o ERSN*. [online]. [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: <http://www.silvanortica.com/cs/section-1/zakladni-informace-o-ersn.htm?sub=2>

VEŘEJNÁ SPRÁVA. *Meziregionální spolupráce*. [online]. [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: [http://download.verejna-sprava/Meziregionalni\\_spoluprace.pdf](http://download.verejna-sprava/Meziregionalni_spoluprace.pdf)

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Kultura*. [online]. 23.05.2013 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/kultura-cl-5.html>

### **Seznam ostatních zdrojů**

BARABÁŠOVÁ. I. Novinový článek, Chodce ve Zděchové potěší naučná stezka. [online]. 18.03.2011 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: [http://valassky.denik.cz/zpravy\\_region/chodce-ve-zdechove-potesi-naucna-stezka20110317](http://valassky.denik.cz/zpravy_region/chodce-ve-zdechove-potesi-naucna-stezka20110317).

Časopis Bílé-Biele Karpaty. ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY. [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z: <http://www.bilekarpaty.cz/csop/casopis/>

Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, souhrnná etapová zpráva léto 2013. ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: [http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/res/leto2013/Ceska\\_republika\\_Leto-2013\\_CZ.pdf](http://monitoring.czechtourism.cz/CzechTourism/res/leto2013/Ceska_republika_Leto-2013_CZ.pdf)

Environmentální strategie ERBBK. ERBBK. [online]. [cit. 2014-01-18]. Dostupné z: <http://www.erbbk.sk/main.php?r=1&s=12&w=5>

Mezinárodní a přeshraniční spolupráce v cestovním ruchu. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR JETMAR, M. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9\\_1.pdf](http://mmr.cz/getmedia/bf2b485a-b3cb-416d-8807-b12c4cb3b00c/GetFile9_1.pdf)

Měsíční monitorovací zpráva k 31.12.2013 čerpání prostředků OP přeshraniční spolupráce SR-ČR. STRUKTURÁLNÍ FONDY. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

Program rozvoje cestovního ruchu jihomoravského kraje pro období 2014-2020. JIHOMORAVSKÝ KRAJ. [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=39410&TypeID=12>

Program udržitelného rozvoje přeshraniční spolupráce v území euroregionu Bílé-Biele Karpaty pro roky 2014-2020. ERBBK. [online]. [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/main.php?f=\\_subory/subory/2013-10-23/program.php](http://www.erbbk.sk/main.php?f=_subory/subory/2013-10-23/program.php)

Přeshraniční spolupráce, euroregiony a Euroregion Nisa. [POŠTOLKA, V. a BRANDA, P. online]. [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: [http://www.vse.cz%2Fpolek%2Fdownload.php%3Fjnl%3Drst%26pdf%3D7.pdf&ei=ccWU77qPNCv4QS4yoCgDw&usg=AFQjCNE6bmN0zhD\\_0nNa33T6rhJAiLSvSQ&bvm=bv.62286460,d.bGE](http://www.vse.cz%2Fpolek%2Fdownload.php%3Fjnl%3Drst%26pdf%3D7.pdf&ei=ccWU77qPNCv4QS4yoCgDw&usg=AFQjCNE6bmN0zhD_0nNa33T6rhJAiLSvSQ&bvm=bv.62286460,d.bGE)

Stanovy Regionu Beskydy. REGION BESKYDY. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z: <http://www.regionbeskydy.cz/region-beskydy-cz/stanovy-a-strategie>

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

Struktura OP 2014-20. EURACTIV. [online]. [cit. 2014-01-13]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/analyza/struktura-novych-operacnich-programu-na-roky-2014-2020-v-ceske-republice-010948>

ŠOUREK, V. Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko-ČR. Urbanismus a územní rozvoj ročník XIII – číslo 2/2010. Dostupné z: [http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-02/10\\_operacni%20slovensko.pdf](http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-02/10_operacni%20slovensko.pdf)

ŠMÍDA, Z. Příručka pohraniční turistikou. [online]. 26. 11. 2012 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.statnihranice.cz/prirucka.pdf>

Zakládající smlouva. EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_backup\\_site/fileadmin/erbbk/ZAKLAD.ZMLUVA\\_ERBBK.pdf](http://www.erbbk.sk/_backup_site/fileadmin/erbbk/ZAKLAD.ZMLUVA_ERBBK.pdf)

Zpravodaj 2007. EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY. [online]. [cit. 2014-01-14].  
Dostupné z: [http://www.erbbk.sk/\\_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf](http://www.erbbk.sk/_subory/dokumenty/spravodaj-2007/zp.pdf)



## SEZNAM ZKRATEK

AEBR	-	Asociace evropských a hraničních regionů
CBC PHARE	-	Program přeshraniční spolupráce
CD	-	Datový nosič
DVD	-	Digitální datový nosič
CZ, ČR	-	Česká republika
EFRR	-	Evropský fond pro regionální rozvoj
ERB	-	Euroregion Beskydy
ER BBK	-	Euroregion Bílé-Biele Karpaty
ESF	-	Evropský strukturální fond
ESÚS	-	Evropské seskupení pro územní spolupráci
EU	-	Evropská unie
EUPO	-	Euroregion Pomoraví
EUR	-	Evropská jednotná měna, euro
EUREGIO	-	Evropský region
FS	-	Fond soudržnosti
CHKO	-	Chráněná krajinná oblast
INTERREG	-	Iniciativa společenství zaměřena na přeshraniční spolupráci
NATURA 2000	-	Soustava chráněných území evropského formátu
NUTS	-	Územní statistická jednotka
OP	-	Operační program
OPPS SK-CZ	-	Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko - Česká republika
SK	-	Slovenská republika
SWOT	-	Analýza silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb
UNESCO	-	Organizace pro výchovu, vědu a kulturu

## SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

### Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa euroregionů České republiky .....	20
---	----

### Seznam grafů

Graf 1: Srovnání aktivity euroregionů v přeshraniční spolupráci .....	55
---	----

### Seznam tabulek

Tabulka 1: SWOT analýza česko-slovenského pohraničí .....	15
Tabulka 2: Euroregiony v České republice .....	19
Tabulka 3: SWOT analýza cestovního ruchu .....	47
Tabulka 4: Financování k 31.1.2014, podle prioritních os .....	50
Tabulka 5: Projekty Euroregionu Beskydy .....	52
Tabulka 6: Ubytovací zařízení v ČR-SR pohraničí .....	59
Tabulka 7: Dopravní infrastruktura.....	62

## SEZNAM PŘÍLOH

<b>Příloha A - Počet pracovních míst v cestovním ruchu v rámci ČR.....</b>	<b>I</b>
<b>Příloha B - Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2013.....</b>	<b>II</b>
<b>Příloha C - Srovnání období 2007-2013 s aktuálním obdobím 2014-2020 .....</b>	<b>III</b>
<b>Příloha D - Mapa území česko-slovenské přeshraniční spolupráce.....</b>	<b>IV</b>
<b>Příloha E - Aktivity v Oblasti cestovního ruchu .....</b>	<b>V</b>
<b>Příloha F - Loga euroregionů na česko-slovenském pohraničí .....</b>	<b>VI</b>

## PŘÍLOHY

### Příloha A – Počet pracovních míst v cestovním ruchu v rámci ČR

Ukazatel	Počet pracovních míst v cestovním ruchu		
	Sebezaměstnaní	Zaměstnanci	Celkem
Hotely a podobná zařízení	5.594	34.867	40.461
Restaurace a podobná zařízení	17.184	50.125	67.309
Osobní železniční doprava	0	12.872	12.872
Osobní silniční doprava	1.351	10.082	11.433
Osobní lodní doprava	4	49	53
Osobní silniční doprava	10	2.634	2.644
Doplňkové služby osobní dopravy	57	3.111	3.168
Pronájem zařízení pro osobní dopravu	32	88	120
Cestovní agentury a podobná zařízení	3.438	8.990	12.428
Kulturní služby	2.129	8.527	10.656
Sportovní a ostatní rekreační služby	820	1.751	2.571
<b>Charakteristická odvětví ČR</b>	<b>30.619</b>	<b>133.096</b>	<b>163.715</b>
<b>Související odvětví ČR</b>	<b>16.230</b>	<b>44.464</b>	<b>60.695</b>
<b>Nespecifická odvětví ČR</b>	<b>554</b>	<b>2.711</b>	<b>3.265</b>
<b>Odvětví celkem</b>	<b>47.403</b>	<b>180.271</b>	<b>227.674</b>

Zdroj: <sup>164</sup>

<sup>164</sup> MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Pracovní místa v cestovním ruchu*. [online]. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Statistiky-cestovniho-ruchu-2012/Navstevnost-v-hromadnych-ubytovacich-zarizenich-ce>

## Příloha B – Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2013

Území	Počet hostů v roce 2013		
	celkem	nerezidenti	rezidenti
Česká republika	13.868.336	7.309.856	6.558.480
Jihomoravský kraj	1.178.724	438.492	740.232
Zlínský kraj	516.471	80.792	435.679
Moravskoslezský kraj	606.017	136.372	469.645

Území	Rozdíl rok 2013 – rok 2012		
	celkem	nerezidenti	rezidenti
Česká republika	221.423	145.280	76.143
Jihomoravský kraj	79.373	37.443	41.930
Zlínský kraj	32.542	11 205	21.337
Moravskoslezský kraj	-1.248	4 513	-5.761

Zdroj: <sup>165</sup>

<sup>165</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cestovní ruch v Jihomoravském kraji v roce 2013*. [online]. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni\\_ruch\\_v\\_jihomoravskem\\_kraji\\_v\\_roce\\_2013](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihomoravskem_kraji_v_roce_2013)

### Příloha C – Srovnání období 2007-2013 s aktuálním obdobím 2014-2020

	Období 2007 - 2013		Období 2014 - 2020
1	ROP NUTS II Severozápad	1	Integrovaný regionální operační program
2	ROP NUTS II Moravskoslezsko		
3	ROP NUTS II Jihovýchod		
4	ROP NUTS II Jihozápad		
5	ROP NUTS II Střední Morava		
6	ROP NUTS II Střední Čechy		
7	ROP NUTS II Severovýchod		
8	Integrovaný operační program		
9	OP Doprava	2	OP Doprava
10	OP Životní prostředí	3	OP Životní prostředí
11	OP Podnikání a inovace	4	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
12	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	5	OP Zaměstnanost
13	OP Výzkum a vývoj pro inovace	6	OP Výzkum, vývoj a vzdělání
14	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		
15	OP Technická pomoc	7	OP Technická pomoc
16	OP Praha Konkurenceschopnost	8	OP Praha – pól růstu
17	OP Praha Adaptabilita		
18	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko	9	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko
19	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko	10	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko
20	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko	11	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko
21	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko	12	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko
22	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko	13	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko
23	OP Mezinárodní spolupráce	14	OP Mezinárodní spolupráce
24	OP Nadnárodní spolupráce	15	OP Nadnárodní spolupráce

Zdroj:<sup>166</sup>

<sup>166</sup>EUROPROJECT. *Dotacní programy 2014-2020*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.europroject.cz/dotacni-programy-2014-2020/>

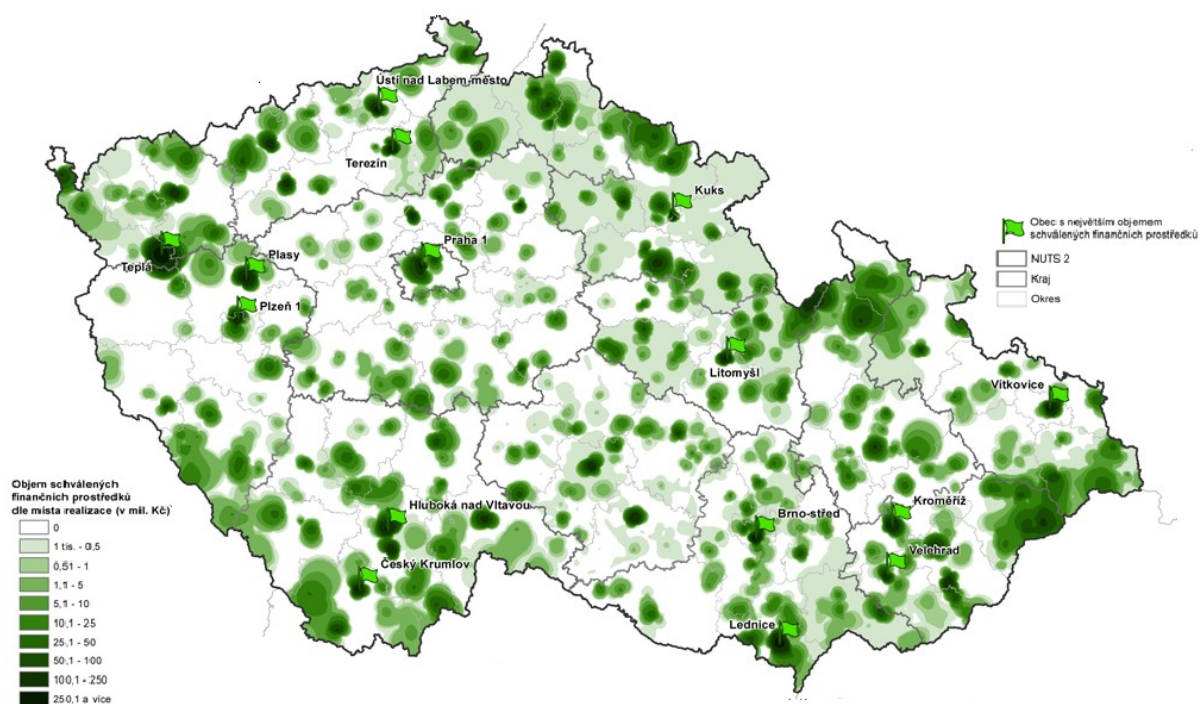
## Příloha D – Mapa území česko-slovenské přeshraniční spolupráce



Zdroj:<sup>167</sup>

<sup>167</sup> CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. *Mapa aktivit v cestovním ruchu*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/slovensko-cr/>

## Příloha E – Aktivity v Oblasti cestovního ruchu



Zdroj:<sup>168</sup>

<sup>168</sup>CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. *Mapa aktivit v cestovním ruchu*. [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: [http://www.risy.cz/Files/Images/mapy/mapy\\_ke\\_stazeni/Ces\\_ruch\\_Interpol\\_2011\\_UPRAV.jpg](http://www.risy.cz/Files/Images/mapy/mapy_ke_stazeni/Ces_ruch_Interpol_2011_UPRAV.jpg)



## Příloha F – Loga euroregionů na česko-slovenském pohraničí



Zdroj:<sup>169</sup>



Zdroj:<sup>170</sup>



Zdroj:<sup>171</sup>

---

<sup>169</sup> EUROREGION POMORAVÍ. *Logo sdružení*. [online]. [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: <http://www.somjm.cz/euroregion-pomoravi/>

<sup>170</sup> EUROREGION BESKYDY. *Logo sdružení*. [online]. [cit. 2014-02-27]. Dostupné z : <http://www.euroregionbeskydy.cz/>

<sup>171</sup> EUROREGION BÍLÉ KARPATY. *Logo sdružení*. [online]. [cit. 2014-02-27]. Dostupné z : <http://www.regionbilekarpaty.cz/>

## **BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE**

**Jméno autora: Adéla Zemánková**

**Obor: Evropská hospodářskosprávní studia**

**Forma studia: Kombinované studium**

**Název práce: Euroregiony ČR a jejich význam pro Česko-slovenskou  
přeshraniční spolupráci**

**Rok: 2014**

**Počet stran textu bez příloh: 61**

**Celkový počet stran příloh: 6**

**Počet titulů českých použitých zdrojů: 20**

**Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2**

**Počet internetových zdrojů: 29**

**Počet ostatních zdrojů: 16**

**Vedoucí práce: PhDr. Marie Hamplová**